

357

F

25

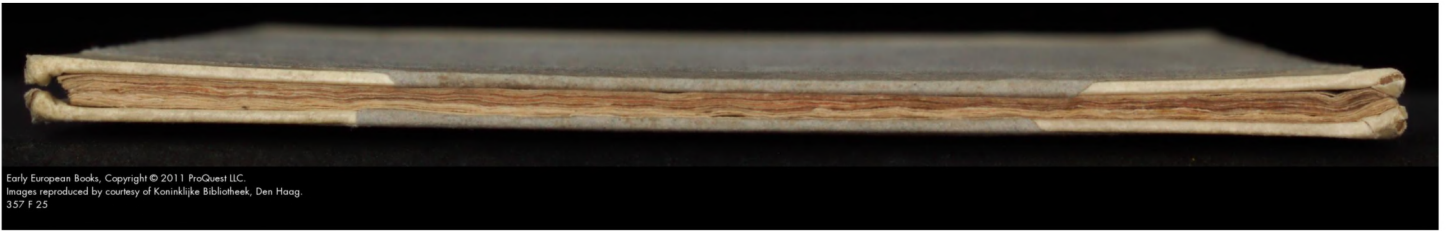

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
237 F 23

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
357 F 25

357 F25.

1900/1
2/2000

IOVRNAEL

Oft Daghelijck-register van de Voyagie na Rio de Plata/ ghedaen met het Schip ghenoecht de Silveren Werelt/ het welcke onder t'Admiraelschap van Laurens Bicker/ ende het bevel van Cornelis van Heemskerk als Commis die Custen van Guinea versocht hebbende/ ende van den Admirael daer na verckecken zijnde/ alleen voorts seplende na Rio de Plata/ daer in de woest. Riebiere by de 60. mijlen opwaerts gekomen wesende/ tot Bonas Aeris den Commis/ d'welcke op de valse aen-biedinghe van den Gouverneur derselver Placsen/ om by te mooghen handelen/ aen Landt boer) niet noch 8. ander Personen heeft moeten achter laten/ ende van daer wederom wech varende/ noch selven seer deplychten na 't afstercken van van hancans all het Volck met die Keste in de Wap Todos los Santos in der Portugiesen handen gheballen is/ allen Lee-varende Lupden tot eenen Spieghel ende Exempel beschreeven

Doo; den Schipper daer op ghelueft zijnde Hendrick Gertsen.
Zeer weerdich om lesen en aenmerkelyck om der Spaengiaerden gruwelycke wrechtheyt wille, die trouw, eer ende geloof schandelyck mis-bruycken, om alle andere Natien (tzy met gheweldt oft met schalcheyt) uyt de nieuwe Werelt te sluyten, daer sy door sulcken middel de verste af werden fullen,

NITIMVR IN VETITVM SEMPER CVPIMVS QVE NEGATA.

Gedruckt tot Amstelredam by Cornelis Claesz. op't VVater in't Schrijf-boeck, Anno 1603.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

Oft Daghelijcx-register van de Voyagie na Rio de Plata/ ghebaen met het Schip ghenoeemt de Silberen Werelt/ het welcke onder 't Admiraelſchap van Laurens Bicker/ ende het bevel van Cornelis van Heemſ-kerck als Commis die Cuſten van Guinea verſocht hebbende/ en van den Admirael daer na verſteken zijnde/ alleen boorts ſeplende na Rio de Plata/ daer in de boort 5. Riviere by de 60. mijlen opwaerts gekomen wese/ tot Bonas Acris den Commis met noch 8. ander Perſonen heeft moeten achter laten/ en van daer wederom wach baren/ noch ſelven ſeer dep. lijcken na 't af-ſte- ben van bycrans all het Volck met die Reſte in de Bay Todos los Santos in der Portugiſſen handen gheballen is: Allen Zee-barende Luyden/ om hun boort der Spaengiaerden gruwelijcke wreedthept (die trouw/ eer ende geloof ſchandelijck miſ- bypſien) te wachten/ tot eenen Spiegel ende Extempel beſchreben.

M Aro 1598. den 4. Auguſti worden wy op de ſtroom boort de Stadt van Amſterdam/ in de teghenwoordicheyt van den Schoutet ende twee Schepenen derſelver Stadt ghemonſtert/ om met Godes hulpe nae Guinea en van daer boorts na Rio de Plata te zeplen/ wy ware ſterck op beyde die Schepē hondert hoofden/ op het grootſte Schip de Gulden werelt gheheeten/ daer Laurens Bicker Admirael ende Jacob van Huven Schipper op was/ wese/ lende groot 180. laſt/ waren 64. Mannen/ 18. Godelingen/ 12. Steenſtucken/ Moſketten/ Spiellen ende alſe andere Ammunitione na haren eyſch a l'advenant: Op het kleinſte Schip de Silberen-werelt gheheeten/ daer Cornelis Heemſ-kerck Commis / ende Hendrick Onſen Schipper op was/ groot zijnde ontrent 80. laſt/ waren 36. Mannen 10. Godelingen 8. Steenſtucken/ moſketten/ Spiellen/ ende Ammunitione oock na behoef geweest.

Den 5. Auguſti zijn wy van de Stadt van Amſterdam te ſepl gegaen/ ende na Terſel gevaren.

Den 1. September zijn wy van Terſel gheſchepden/

ſettende onſen cours n. n. w. aen/ na Hirlandt toe/ achter Engelandt om/ met onghetadighen wint.

Den 2. ditto op de boort. ſterck van n. n. w. ſeplende/ zijn ons 5. Hollandſche Schepen te gemoet ghecomen/ die na Terſel wilden: deſelbe nacht heeft ons Admirael zijn grote Sloep die achter aen zijn ſchip ſlepte/ en met geladen ſleſſchen geladen was/ verlozen.

Den 3. ditto hadden wy eenen harden ſtoom.

Den 4. 5. 6. ende 7. ditto met verſchepden winden geſept/ tot dat wy den 8. ditto Hirlandt int geſichte kregen.

Den 9. ditto liepen wy by oolken Hirlandt henen.

Den 10. ende 11. ditto hadden wy hardt weder.

Den 12. ditto werden wy ſero gewaer/ w. zuyd weſt: ontrent 2. mylen van ons liggende.

Van den 13. totten 22. ditto met variabele winden en ſonnighe ſtilten ghezept en ghedreven hebbende/ de windt alsdoen ooft zijnde/ hebben wy bevonden na upt wipſen der Boortſterre/ dat wy op de hoochte van 58. graden 45. minuten by noorden de Linie waren.

Den 23. ditto hadde wy ſchonē boortganck/ ſo dat wy den 24. ditto op de hoochte van 56. graden 15. minuten

A ij.

l p

by noorden die Equinoctiael Linie quamen.

Den 25. tot den 30. dito zijn wy seplende (onse gissinge op den grooten Hondt nemende) op de hoogte van 55. graden ghecomen.

Den 1. October met Clappen voortganck seplende/ kregē wy noch den 2. dito een stilte/ daer wy nochtans al wat winnende in voorts dreeven.

Den 3. totten 5. dito met beteren spoet bevonden wy ons op de hoogte van 51. graden 35. min. by noorden de Linie.

Den 6. tot den 11. dito (behalven eenē dach stilte) hebben wy tamelijcken voortganck gehadt/ so dat wy ons den 11. voorsz. aen de Noorsterre op de hoogte van 47. graden 53. min. bevonden.

Den 12. dito kregen wy de hoogte van 44. g. 15. m.

Den 13. dito met goeden voortganck seplende zijn wy den 14. dito op de hoogte van 41. g. 30. m. en voorts van den 15. ende 16. dito op 40. graden ende 20. minūtē tot den 22. dito toe met goeden spoet voortderende tot op de hoogte van 31. graden 30. minuten by noorde de Linie Equinoctiael gecomen.

Den 23. dito hebben wy de hoogte van 30. gradē en 45. min. ende den 24. dito het Eylandt van Palma int ghelichte ghekegen.

Den 25. dito saghen wy al die Eylandt van Canariē/ te weten vijve/ naemlich/ groot Canariē/ Gomero/ Ferro/ Teneriffa ende Palma voorsz. Onder die selve is Ferro met eenē ghedenckweerdigen boom van de natuere versien/ want deselve boom is gedurichlick met een woleke overtrocken oft bedeckt/ so dat zijn bladeren gheschadichlickē water druppen/ het welke d'Inwoonders in Backen/ diese rondtsom den Boom ghe-

maectt hebben/ vergaderē/ anders oock geenen dranc (daer sy van leven comen) int Eplandt hebbende/ so dat dit wonderwerck Godes aemmercklick is/ en weerdig om met verwonderen int voorsz. by gaen te melden.

Den 26. totten 29. dito met tamelijcken voortganck seplende zijn wy onder den Tropicū Cancrī/ en so voorsz. den 31. dito op de hoogte van 21. graden 30. min. by noorden de Linie ghecomen.

Den 1. ende 2. November hadden wy goeden voortganck/ so dat wy den 3. dito 8. mylen gheseylt hebben/ de/ op de Kede van S. Nicolaes gecomen zijn/ daer wy ons aen de 3. west zyde vant Eplandt op 20. badem buylen gront neffens een Sandt. baep ghelēt hebben.

De beschrijvinge met de bedupdinge van de Figure van Nov. 1.

Dit Eylandt S. Nicolaes leyt op de hoogte van 17. graden by noorden de linie Equinoctiael, daer in vvy onsen nooddrift, so van soet Water, als Bocken ende versche Visc̃h met menichte/ tot onser ververschinge ghekegen hebben, maer behalven dat en isser oock niet te halen: A. is des Admirael's Schip, B. t'schip van Cor. Heemskerck, C. Hier maecten vvy onse Sloupen. D. is de beke (leggende een Roers-scheut te Landevvaerts in) daer vvy t'versch vrater haelden.

Den 4. dito hebben wy onsen Ancker op ghelicht en eenē steenwoep van daer op beterē gront geworpen.

Den 5. dito brochten wy die stucken van de Sloep te Lande om aenden anderen te maecten/ en wat te verdubbelen/ so dat wy daer totten 25. dito vertoest hebbe.

Den 14. dito is onse Admirael van ons na de Kuste van Guinea toe gheseylt/ na dat hy hem (ghelijck wy) met versch water versien hadde.

Den 24. dito was de Sloep op ghemaeckt/ so dat wy ons

ons beerdich maecten om des anderen daegs te seyl te gaen/ wy hebben/ daer zijnde/ in d'aerde gegraben/ en renen Nest ghebonden/ daer 180. Eperen van Schilt-padden/ met 105. Jongen in waeren: Alzulcke Schilt-padden can men een Jaer levendig houden sonder spijse oft dranc/ het welcke wy dooz' rversoeck waerachtich bevonden hebben.

Den 25. dito zijn wy te seyl ghegaen/ onsen cours tusschen S. Nicolaes ende Isla de Mayo stellende 3. o. ten zuiden aen/ den wint noozdooft hebbende.

Den 26. dito wierden wy S. Iago ende Isla de Mayo gewaer/ en liepen op de Reede van Isla de Mayo/ daer wy 20. Engelsche schepen vonden/ die daer Sout laepden/ welck de Sonne daer maect sonder toedoen van menschen handen/ een wonderwerk des Heren: Wy lagen der op 20. vadem ghoeden Sandtgronde/ ontrent eens Godelincx schoot vant Landt.

Den 27. ende 28. dito zijn wy aldaer noch blyven liggen/ en verlaghen middeler tydt wat beter onse Sloupen/ dooz' dien datse int seylen van bobē wat te veel waters in kregen/ wy hebben oock dese daghen sommighe Boeken gebanghen/ te scheep gebracht/ ende gegeten/ die hier op dit Epland met menichte lopen/ en goet om eten zijn.

Den 29. dito hebben wy dooz' die Engelsche die hier lagen/ daer wy vrienden mede zijn/ onse eerste briefve na Hollandt gesonden/ die ons oock beloofden deselve wel te bestellen/ soo datse te rechter hande geraken souden/ ende also zijn wy des avonds wederom van daer nae S. Iago te seyl ghegaen.

Den 30. dito zijn wy onder S. Iago gecomen/ verhoepende aldner wat verberfinghe van Orangie appelen

ende anders te krijgen/ dan onse Sloepe tot dien eynde na Landt toe roepende heeft die Ingeletenen in tegenweer ghebonden/ also datse weder quam sonder yet uyt te rechten of te verkrigen/ doen hebben wy onsen cours gewendt na de Custe van Guinea toe 3. o. ten o. aen/ en den 1. December deden wy met eenē noozdooftē wint onsen cours 0. 3. o. aen/ goeden voortgack.

Den 2. dito de wint nooztwest zijnde setten wy onsen cours 0. 3. o. aen/ en den 3. dito metten voorsz. wint stelden wy onsen cours 3. o. ten o. aen.

Den 4. ende 5. dito onsen cours op den voorsz. streect houdende/ hadde wy n. o. wint/ en goeden voortganc.

Den 6. en 7. dito wint en cours als vooren/ met mopen weder ende goeden spoet.

Den 8. dito op de voorsz. cours hebben wy een Dooztegijsche Vark vernomen/ die (na onse gissing) na het Casteel van de Nijnen wilde wesen.

Den 9. dito deden wy onsen cours als vooren/ hebben de fraey weder.

Den 10. dito sette wy onsen cours 3. o. aen/ want de wint was variabel ende het weder stil.

Den 11. dito/ den wint flacuwelijck uyt den noozdooften wapende/ was onse cours noch al zupdooft aen/ ende dien dach zijn onse 2. Sloupen van ons gheschepten/ haren cours nemende na de Grepnkust toe.

Den 12. dito zijn wy in stilte gedreven/ weynig voozderende/ als oock den 13. dito/ ende als doen hebben wy aen die Wachters bevondē dat wy op de hoochde van 7. graden by noozden de Linie waren.

Den 14. dito hebben wy oock met een stille locht uyt den o. n. o. met veel ghevoozdert/ stellende onsen cours oock ten zuiden aen.

A 3.

Den

4.
Den 15. dito in stilte gedreeven sonder voortganck.
Den 16. dito als nu stilte als dan wat wints hebbende
stelden wy onse cours o. ten zuyde aen/ wat wintende.
Den 17. dito wederom in stilte ghedreeven sonder yet
merckelijck te voorden.

Den 18. dito onsen cours 3. o. tē o. aen houdende met
eenen o. n. o. windt/ hebben wy bevonden/ dat wy op
de hoochde van 5. gr. 50. m. by noorde de Linie ware.

Den 19. dito luttel doch wat voordenende/ hadde wy
veel stilte ende weynich windts/ seilden 3. o. ten o. aen.

Den 20. dito in stilte sonder voortganck gedreeven.

Den 21. dito met n. o. windt en kleynen voortganck
3. o. ten o. aen geseilt.

Den 22. dito was onsen cours 3. o. ten o. doch met
luttel voordeninge/ de windt noordennoordooft hebben
de/ en de hoochde van 5. graden 15. min. by n. de Linie.

Den 23. dito wat beter spoet met eenen ongestadige
wint en 3. o. ende een zuyd oosten cours.

Den 24. dito bevondt wy ons op de hoochde van 4.
graden 13. min. by noorden den Equinoctiael/ en dede
3. o. ten 3. ende 3. o. eenen tamelijcken voortganck met
eenen zuyd zuyd westen windt.

Den 25. dito is onsen voortganck met eenen 3. w. en
daerna n. w. windt spoedig gheweest onsen cours was
oost zuyd oost.

Den 26. dito des morgens metten daghe zijn wy de
Geyn kuste ghewaer worden/ zijnde ontrent 25. mylen
by westen de Cap de Palm vervallē/ wy vernemen
noch verder van de wal te wesen/ dan het schijnt dat de
broom na de wal toe treckt/ also wy dat daerna bevon-
den/ wy liepen toe op derdehalf mylen aen landt/ daer
na laepeerden wy lanx de wal henen/ eerstmaels liepen

wy ontrent 10. gelafen 5. oostwaerts tot op anderhalf
mylen na by Landt/ daer hadden wy de diepte van 30.
vaden wecke gront/ daer na hebben wyt van de wal
gewendt/ loopende 2. quartier westwaerts aen met een
3. o. ten zuyden cours.

Den 27. dito met 3. 3. w. windt en tamelijcken voort-
ganck dede wy onsen cours 3. oostwaerts aen/ daer be-
vonden wy aen den grooten hondt dat wy op de hoog-
de van 4. graden 7. min. by noorden de Linie waren.

Den 28. dito 3. o. ende oost zuydoostwaerts aen ge-
seilt met variabelen windt.

Den 29. dito was onsen cours langs de wal hē o.
met een zuydwesten wint ende tamelijcken voortganck.

Den 30. dito dreef wy in stilte sonder yet te bedryfē.

Den 31. dito langs de Wal henen geseilt maect slap-
peliijk voort ghegaen.

Anno 1599.

Den eersten Januarij hebben wy met eenen noorde-
noordt westen windt een tamelijcken voortganck ghe-
daen oost ten noorden aen/ ontrent 2. mylen van Landt
op 38. vaden diepen sterck gront.

Den 2. dito was onsen cours o. ten noorden aen met
noorden windt en kleynen spoet.

Den 3. dito was de windt variabel/ ende onse cours
oost ten noorden toe.

Den 4. dito met zuydwesten windt deden wy tame-
lijcken voortganck oost ten noorden aen.

Den 5. dito hebben wy t op de Geyn-kuste geset on-
trent 8. mylen by westen Alchime/ daer wy sommighe
Oliphants tanden gheruyt hebben.

Den 6. dito hebben wy onsen ancker wederom ghe-
licht/ stellende onsen cours o. ten 3. toe/ met 3. w. windt.

Den

Den 7. dito langs de Walhenen oost ten zuyden aen gezept met stil weder.

Den 8. dito hebben wy ontrent 7. mylen gheseylt en doen gheset neffens de Caep des Tres pointes.

Den 9. dito na Anca toe gheseylt/ daer wy het op 10. badem gheset hebben/en kregghen des avonts wat versterkinge van landt/ die Inwoonders beloofde ons des andern daechs Soudt aen boort te brengen.

Den 10. dito stil aen anchor ghelegen/ maer daer en quam niemant aen boort.

Den 11. dito heeft onse Admirael met zijn schuyt ons laten weeten/dat wy terstont by hem comē souden daer hy lach met zijn Schip/ het welcke wy deden/zeplende langs de walhenen ontrent 2. mylen van Landt/ dan boort stilte hebben wy't moeten setten.

Den 12. dito zijn wy al seplende boort Comenda ghescomen/het welcke ontrent 5. mylen van Ante leyt/daer quamen wy wederom by onsen Admirael/van de welcken wy 2. maenden gheweest waren.

Den 13. dito hebben wy daer vierdehalff pont gouts ontfanghen.

Den 14. dito is onsen Admirael van ons wech gheseylt na Hourpe toe om aldaer te handelen/en wy hebben hier vertoef tot op den 23. dito toe/doe is het vleseren vercken en Claes Heyn/boort Comenda wederom by ons ghecomen/die stract boorts seplden na Hourpe toe/dan wy zijn daer noch blyden liggen.

Den 27. dito quam onse groote Sloup by ons/die sommige randen op de Geyn kust geruyt hadde.

Den 28. dito souden wy die groote Sloup na Hourpe toe na onsen Admirael.

Den 29. dito noch stil ghelegen/ ontfanghende altes-

mits wat Soudts/maer weynich.

Daer 30. dito quam Symon Roel by ons boort Comenda/dien dach hebben wy ons schip schoon gemaect.

Den eersten february quam Symon Roelen Jacht boort Comenda by ons.

Den 1. ende 3. dito al stil ghelegghen/hortwel weynich Gouts ontfangen.

Den 4. dito quam onse cleyme Sloup boort Comenda by ons van de Geyn kust/ bringende oock sommige Tandten/ende seplende so stract boorts na Hourpe by onsen Admirael.

Den 5. dito seplde wy van Comenda na Hourp toe by onsen Admirael.

Den 6. ende 7. aldaer stil ghelegen/ ende heeft ons de Admirael laten weeten ende bevelen/ dat wy ons veerdigh souden maken om 'tandern daechs te seyl te gaen.

Den 8. dito hebben wy onsen Provooft aen Lant geset/ om sekere mynsterpen ende onrusten onder 't volck boort hem aengericht/ daer na zijn wy te seyl gegaen met ons 4. Seplen/soo Schepen als Sloupen/ tellende onsen cours zuyd oost ten zuyden aen/ de windt was 3. w. ende 3. west ten zuyden/en onsen voortganck tamelijcken spoedigh.

Den 9. dito kregghen wy eenen goeden 3. w. windt onse cours was 0. 3. 0. met spoedighen voortganck.

Den 10. dito oock dapperen voortganck na het 3. 0. oosten toe/ met zuyd westen windt: hier bevonden wy ons onder de hoochste van 2. graden 30. minuten by n. de Equinoctiael linie.

Den 11. dito hadden wy oock goeden voortganck met variabele winden/en onsen cours zuyd oost.

Den 12. dito de windt 3. w. de cours 3. 0. met spoer.

Den 13. dito oock wel gebordert / onsen cours was 3. o. de windt noch al waepende wpt den 3.3. w. en 3. w. Bevondē ons hier op 2. grad. en 15. m. by n. de Linie.

Den 14. dito noch tamelijcken gheboordert na het 3. o. toe / de windt was 3. west.

Den 15. dito met een 3. w. windt zupd oost aen seylende / kregen wy smorghens ontrent ten 9. uren Isla de Principe int gesicht noch ontrent 6. mylen van ons o. 3. oostwaerts zijnde / t'labonts quamen wy op de Reede / daer wpt op 8. vadem gheset hebben aen de n. o. zijde vant Eplandt / wy bevonden dattet op 2. graden by n. de Linie lach / de Stroom valt hier gheweldigh na de bocht toe / des halven die na Isla de Principe seplen wil van de Goudt-cust af / de en moet gheenen windt overgeven / maer nement so hooch op als hy mach / noch sal hy't quaet genoegh hebben om t'Eplandt voorl. te besepelen / wy meynen met den 3. o. ganck dat wy S. Thome beseylt fouden hebben.

Den 16. dito voer onsen Admirael met 17. Mannen in de clepne Sloupe aen lant / daer sy met schoon / maer valsch ghelaet willecom geheetē werden / want hy hadde noch des Jaers te voorē daer geweest / so dat sy hem wel kenden / de Admirael met de Commis en de Hooch-bootsman wierden in de Kerck voor den Gouverneur ghebracht / midler-tijdt hebben tander Volck de sloup vast ghemacckt ende zijn int Dozp gheloopen om ververfinge te coopen / d'een hier d'ander daer: die Portegijzen merckende dat ons Volck verstroyt was / hebben se overvallen / ende 9. Mannen doodt ghesmeten / te weeten 4. van des Admirael's Volck ende 5. van de onsen / de rest vant volck zijnt ontloopen / ende ontswoomen / van de welke nochtans sommige gequetst warē /

sy worden ghebercht van des Admirael's Schuyt / de welke met den Commis Cornelis van Heemskerck / en den Hooch-bootsman van den Gouverneur gevangen ghehouden werden / ende so zijn wpt gewaer worden.

Den 17. dito hebben wy onsen Admirael / Commis / en Hooch-bootsman / met onser aller grote vreucht / wederom aen boort ghekrege / daer wy grotelijck af verwondert waren / dan wy hadden achterdenken / dat sy se wpt vrese los gelaten hebben / duchtende dat wy hun Wooninghen te gronde gheschoot foudē hebben / daer en boven dat hun die Admirael al dreygende ghewar-schout hadde / het welck sy schenen gheloof te hebben / wy moesten mettemin daer onse Sloup met sommighe slaven Pers / 4. steenstukken ende ander geweer laten / behalven noch die 9. doode hier boven verhaelt / die de Heere wil ghenadich wesen.

Den 18. dito hebbē wy niet sonder vrese een deel waters ghehaelt / ende zijn des abonts t'seyl ghegaen / stelsende onsen cours na Capo de Confalvo toe 3. o. ten o. an / met slappen voortganck.

Den 19. met schoon weder en tamelijcken voortganc zupdooft ten oosten aen gheseylt.

Den 20. dito noch dienselven Cours aen gezeilt met wat slapperen voortganck.

Den 21. dito dien cours al houdende met 3. 3. w. wine moy weder en clepne spoet / zijn wy een Schip van der Deer gewaer wordē / het welck na Isla del Principe Soldaten brochte / dan by ons gecomen wesende / ende dat wy hem vertelt hadden / hoe wy daer onthaelt waren gheweest / ende dat die Portugijzen het selve wederom in hadden / heeft hy zijnen cours ghewende / ende is met ons na Capo de Confalvo toe gheseylt / die voorl. Soldaten

daten waren daer van Houcheron ghesonden hoe wel te vergerfs/als verclaert is.

Den 22. dito zepende onsen cours 3. oost ten oosten henen/werden wy een Portugijfche Bark ghewac/ die wy met onse Sloup oft Jacht na ghejaecht hebben tot dat sy hun aen strant begaven aen Isla Cuiscoa, daer sy de Bark verlatende op't Landt ghevlacht zijn om haer te verberghen/dan ons volck is oock te Lande ge- varen om die te soecken / ende hebbense ghevonden op 2. Mannen na: Onder dit volck die sy'scheep brochte was oock een Daep/ met sommige Swarten so Vrouwen als Mannen/ die ander ware voorts al Portugij- sen/omende met de Bark van S. Thome/ varende nae Isla del Principe toe/daer sy den Gouverneur toe behoort de de onse Sloup ende onse goet genomen hadde/in dese Bark waren oec 2. Godelingen en 50. portē Wijs/ met sommige sacken kattoen / anders oock niet beson- ders/wy namen de Bark mede/ en maecten daer een Jacht aff.

Den 23. dito hebben wy onse twee Anckers verlozen dien dach hebben wy oock onse schuype na Landt ghe- stuert om de twee Mannen voorsz. te soecken maer kon- dense niet vinden/so dat wy'slavents wederom t'sche- pe quamen/ desen dach hadden wy eenen supderwesten windt en lieflijck weder.

Den 24. dito smorgens metten dach hebben wy we- derom zepl ghemaect/laverende by de wal op met va- riabelen windt.

Den 26. des morgens begonnen wy onse Anckers op te lichten/en de Mars-seplen te ontslaen/ middelst tijdt viel daer eenen geweldigen donder-slach/ die Laurens Dickers bodenste Marssepl en de Bram stenge in stuc-

ken sloech/ welcke stucken int springen eenen Man in de Mars doode sloeghen / voorts sloech hy noch stucke up den groten mast van daer vallende neder int schip daer hy't volck d'een in de kop d'ander daer up smeet/ dat sy up verbaelt heyt nau wisten hoe sijt hadden/ten lesten is hy noch gecumt met eenē vuplen stanc/ daer ginc een poort op den Overloop van selfs open / daer raekte den donder up/ het was een schrikelijcke sake/ wat de Heere daer mede voort hadde is hem bekend: ontrent 2. uren daer na kregghen wy eenen gheweldighen aenschoot van windt/so dat wy onsen Voort verloozen.

Den 27. dito laverden wy noch al langs de wal he- nen/sonder nochmans naeder als 2. mijlen by landt te comen om der droochten wille/ de op ontrent 12. mijlen na by de Cap de Confalvo begint / streckende schier tot de Caep toe ende is seer slecht/ int laveren quamen wy na de Wal toe loopen/werpde het Loot up/ als wy 40. vadem hadden so kregghen wy wel in eenen oogen- blick daer na 13. voert waters/so dat wy staech moften over smijten/ hoe wel dattet noch wel anderhalf myle vant landt was/ende ontrent 3. mijlen van de Caep,

Den 28. dito quamen wy onder de Caep de Confalvo/ daer wy ons op 20. vadem neder setteden/op ontrent een vierendeel mijls vant Landt/ende een myle vanden hoeck/ daer hebben wy ons van versch water versien/ waer over wy doende geweest zijn/soo om water te ha- len als onse vaten te kuppen/tot den 20. Meert toe.

Den 14. Martij quame daer 3. Schepen by ons/te weten Jan Deen/ de Salin/en Jan de Witte van Rot- terdam.

Den 17. dito is de eerste Man in ons Schip ghestor- ven/Gerrit Janz. gehete/en aen landt begrave word.

B.

Den

Den 18. 19. 20. meest al boende gheweest so om was-
ter in te halen als oock hout om te branden.

Den 21. dito zijn wederom met onse 4. Sepren vande
Caep ghescheyden/ende hebben onsen cours west ten 3.
aen na S. Thome toe gheset / het weder was schoon/ en
de windt 3. ten westen.

Den 22. dito met den voorz. windt onsen cours heel
westwaerts ghewende.

Den 23. dito noch windt en cours als vooren ghadt.

Den 24. dito werden wy S. Thome gewaer/ daer wy
ons ontrent 2. mijle by 3. het Casteel op 30. vadem by
len gront gheset hebben/ wy schreef eenē brief na landt
aen den Gouverneur/welc inhoudt was/ dat wy som-
mighe Portugiſen ghevanghen hadden/ ende dat wy
geern tegen dieselve/ die Dypdſchen die spulden van
Salmen Schip van Isla de Prince ghekregeen hadden/
wel wilden lossen.

Den 25. dito hebben wy wederom antwoorde daer
op van 't Landt ghekregeen/te weeten dat die Dypd-
ſchen niet te lossen waren/ maer dat sy ghevanghen na
Portugael moſten/ daer by voegghende/ dat sy Por-
tugiſen ghenoech hadden.

Den 26. dito hebben wy onsen ancker ghelicht/ zey-
lende af en aen om eenen Hamborger man te verwach-
ten/ die van Isla de Prince comē soude met eenē Bisschop
ende sommighe Portugiſen.

Den 27. dito werden wy denselven Hamborger ge-
waer/ de wy strax na gezept zijn so lange dat wy hem
kregen/ en hebben al die Portugiſen daer uyt ghenoe-
men om die Dypdſchen te beter te lossen/ dan die voor-
noemde Bisschop was't ontroeft met een Schuyt nae
Landt toe/ so dat wy dien niet en kregen/ niettemin wy

schreeven weder eenen brief na landt toe/ vermeldende
dat wy noch meer Portugiſen gevangen hadden/ ver-
soeckende als boven d'een teghen d'ander te lossen/ende
lieten mit den brief den Hamborger met zijn Schip na
landt baren/ houdende af en aen om beschept van lant
te verwachten.

Den 28. dito noch al af en aen gehouden ontrent het
landt/ hebbende eenē zuydelijckē windt en mop weder.

Den 29. dito hebben wy ons gheset ontrent 2. mylen
by noorden het Casteel op 20. vadem schoonen landt-
grondt/ende hebben weder beschept van Landt ghe-
kregen met eenen Dypdſchē/ dat wy onse Volck wel
mochten krijghen voor die Portugiſen maer geen ver-
verschinge altoos/ wy schreeven hun wederom dat wy
ververschinge wilden hebben.

Den 30. dito daer over noch al geparlementeert/ ver-
soeckende ververschinge/ dan 't was te verreefs sy wil-
dender niet toe verstaen/ten leste zijn wy gheacordeert
met 't volck aen beyde zijde d'een tegh d'ander te lossen.

Den 1. April quam een Gyselaer aen boort/ en seide
ons/ dat wy die helft van de Portugiſe na lant toe son-
den schickē/ dat hy boorge voor de selve bleef/ welck wy
gedaen hebben/ en also zijn t'avondt 11. dypdſchē t'sche-
pe gecomen/ onder dieselve was Oly-kan en Cornelis
Comissen beyde Comissen vant Salmen schip/ de rest wa-
ren Voorts-geſellen/ doen hebben wy de andere Por-
tugiſen met den Gyselaer na Landt laten baren.

Den 2. dito zijn wy wederom van S. Thome gheschey-
den/lopende om het landt na Anabon toe.

Den 3. dito was de cours 3. o. de w. 3. w. mop wed.

Den 4. dito gezept 3. o. ten 3. met 3. w. ten 3. wint.

Den 5. dito gezept 0. tē. 3. met een 3. w. ten w. wint.

Den

Den 6. dito de windt 3. 3. west/ en onse cours 3. 0.

Den 7. dito was de wint 3. 0. onsen cours 3. 3. w. met kleynen voortganc.

Den 8. dito kregen wy het Eplandt van Anabon int gesicht/ wy mochte doen oec het Epland S. Thome noch wel sien/ dien dach was onse cours oost ten 3. de windt 3. w. ten westen met kleynen voortganc.

Den 9. dito hebbende stilte/ hebben wy oock niet geboordert/ dan s'avonts wert de wint 3. w. so dat wy met eenen 3. ten 0. cours wat ghewonnen hebben.

Den 10. dito oock stil weder zijnde/ de wint 3. w. ten 3. ende onsen cours oost ten noorden/ hebben wy oock wepnig gheboordert.

Den 11. dito sdaechs wat voortz seplende/ bleven wy snachts dooz stilte dypende.

Den 12. dito hadden wy met 3. w. windt/ en een 3. 0. ten zuiden cours luttel spoets.

Den 13. dito was onsen cours 0. 3. 0. den welken wy s'avonts geseit hebbe na het w. 3. w. toe de wint was 3.

Den 14. was onse cours sdaechs 3. w. met eenen 3. 3. 0. windt/ die s'avonts veranderde en w. 3. w. woede/ soo dat wy onsen cours stelden na het 3. 0. toe.

Den 15. dito de wint stil uyt den 3. 0. hebbe wy op de voortz: cours wepnig geboordert/ dan snachts hebben wy't gewendt 3. 3. oosten aen.

Den 16. dito kregen wy een hard anstoot/ s'avonts waren wy dicht by Anabon op een mijl na aen de wal/ dan eerst dooz stilte/ daer na dooz hardt weder zijn wy weder daer van gheraecht.

Den 17. dito (wesende saterdach) hebben wy 2. aenstoten geleden van eenen geweldigen stormwindt uyt de zuidliche handt/ dan evenwel zijn wy s'avonts we-

derom dicht by Anabon gekomen/ meynende op de Ke-
te te lope/ dan also onse Admirael noch een stuck weegs
achter was/ ende van de wal af ghewent hadde/ so heb-
ben wy (dat siende) oock gewendt/ ende zijn hem ghe-
volcht 3. w. aen/ des nachts/ dooz dien wy soo seer ver-
achtert waren/ en konden wy onsen Admirael niet sien/
ende des morgens waren wy hem uyt het gesicht quijt.

Den 18. dito hebben wy't na Anabon toe gewent om
onsen Admirael te soecke/ maer het waerde so hert dat
wy't voortz. Eplandt niet beseplen konden/ nochtans
hebben wy't al ontrent het landt gehouden/ op hope dat
wy hem soudē kunnen ontdecken.

Den 19. dito noch al na den Admirael ghelocht/ dan
konden hem niet vinden/ ende sulc aenmerckende/ heb-
ben wy't samen beraetslaget oft hy oock wel weder na
de Caep de Confalvo mochte geloopen wesen/ dooz dien
wy bepoet seer soberlijck water in hadden/ waerop wy
gerefolveert zijn voort het beste weder na de Caep te lo-
pen/ overmits dat wy deselve ober eenen boech mocht-
ten aen seplen/ daerover hebbe wy smiddaechs ontrent
den Poene den schoot af gesmeten/ na de Caep toe oost-
waerts aengeseylt/ sdaechs was de wint 3. w. en snachts
variabel/ mettemin de voortganc was tamelijck goet.

Den 20. dito hebben wy een 3. 0. wint gecregen/ soo
dat wy't weder ghewendt hebben na Anabon toe/ want
met dien wint en mochte wy de Caep sonder laverē niet
aen seple/ twelc ons ongerade docht/ want wy soudē
mogelijck wel een maent met laverē overgebracht heb-
ben/ al eer wy aende Caep soude hebben connen komē/
en dan noch niet seker zijn/ van onsen Admirael daer te
vindē/ des dach hebbe wy dooz stilte wepnig vertiert.

Den 21. dito hebben wy smorgens weder koelte ge-
kregen

kregen upt den zuyden / so dat wy 'sdaechs en snachts w. 3. w. aen ghezept zijn.

Den 22. April was onsen cours w. 3. w. de wint variabel / dien dach hadden wy eenen storm / en 'snavonts zijn wy Anabon weder gewaer worden / wy liepender ontrent 6. mylen bynoorden / ende zijn aen Anabon gewaer worden dat wy 2. streken wjaecten / het was moy weder en 'twater slecht / het geleeck oock dat de stroom al na het vaste Landt toe treet / seiden voorts van 'snavonts tot sinorghens met een 3. ten westen windt west ten zuyden aen.

Den 23. dito hebben wy op nieuwes gheraet slagert / hoe wy 't boort het beste voornemf souden om onsen Admiraal te binden / dan bedachten dat hy quaet te soecken was / deshalven gheen beter middel gevonden / dan ons best te doen om in de Riviere Rio de Plata te komen / om hem daer te verwachten / voorts hebben wy desen dach onsen cours w. 3. w. aen gesept / de windt was zuydlick / wy hebben dien nacht aen den Cruyser bevonden / dat wy op de hoochte van 1. graed 14. min. by zuyden de Linie waren.

Den 24. dito noch dien cours ende windt bevonden / en smiddaegs aen de noorder Son hebbe wy de boortz. hoochte van 1. graed. 14. min. oock bevonden / savonts zijn wy 3. 3. w. aen ghezept.

Den 25. dito noch al dien cours ende windt als hooren / hebbende met moy weder ende slecht water gesept / dan 'snavonts keerde de windt zuyden ten westen / en wy deden onsen cours west ten zuyden aen.

Den 26. dito was de windt zuyden / het weder moy / het water slecht / en onsen cours w. 3. w. des middaegs bevonden wy aen de Son int n. dat wy op de hoochte

van 1. graed 20. min. by zuyden de Linie waren / 'snavonts kregen wy 3. 3. w. windt / en hebben onsen cours west aen gheset.

Den 27. dito sette wy onse cours noch al westwaerts aen de wint noch 3. 3. w. zijnde / het water was slecht / ende het weder moy / wy bevonden 'smiddaeghs aen de Son (noorden zijnde) dat wy op de hoochte van eenen graed 10. min. by zuyden de Linie waren: Hier bevonden wy ooc dat ons Compas eenen halven streck noord oosterde / daerrenboven dat ons de stroom om de 11. w. setten / want wy wrackten al staech 2. streken met slecht water ende een seer beseylde Schip / 'snachts hebben wy onsen cours west ten zuyden aen gheset.

Den 28. dito w. 3. w. aen ghezept / de windt zuyden ende moy weder zijnde: Hier hebben wy metten Astrolabio oock bevonde / dat wy op de hoochte van 1. graed 10. min. by zuyden de Linie waren / behielden snachts den boortz. cours.

Den 29. dito met eenen 3. oosten windt ende moy weder 3. w. aen ghezept / noch hebben wy op den Astrolabio bevonden / dat wy op de boortz. hoochte van 1. gr. 10. min. noch waren / 'snachts w. 3. w. aen gesept met eenen 3. windt.

Den 30. dito was onsen cours 3. w. de wint 3. 3. oost het weder moy / doen bevonden wy aen de Son dat wy op de hoochte van een graed. 30. min. by zuyde de Linie waren / 'snachts hebben wy d'selbe cours en windt bevonden.

Den 1. May cours ende windt als vooren / wy bevonden aen de Son dat wy als doen op de hoochte van 2. graden 8. minuten waren / 'snachts was onsen cours 3. west ten westen / met variabelen windt.

Den

Den 2. dito 'daechs was onsen cours w. 3. w. ende snachts 3. w. de windt was 3. o. het water slecht ende het weder schoon/tnachts hebben wy aen de Cruycer bevonden/dat wy op de hoochde van 2. graden 4. min. by zuyden de Linie waren.

Den 3. dito met eenen zuyde oosten windt mop claer weder onse cours 'daechs get 3. 3. w. aen/ en snachts met eenen oost 3. oosten windt wendeden wy onse cours zuydwaerts aen/ doen bevonden wy aen den Cruycer 3. graden 8. minuten by zuyden de Linie.

Den 4. dito hebben wy met variabelen windt 3. ten westen aengezept/ en aen de Son bevonden/dat wy op 4. gradt 27. min. by 3. de Linie waren: Snachts wert de windt 3. o. ten o. claer weder en sterren-licht/ onsen cours was 3. ten w. als voor.

Den 5. dito was onsen cours 3. ten w. Wy bevondē des middaegs aen de n. Son de hoochde van 5. graden 15. min. by 3. de Linie/ en behieldē snachts onsen cours de windt was 3. o. ten oosten met schoon weder.

Den 6. dito 'daegs ghezept zuydwaerts aen mit o. 3. oosten wint en mop weder/ desen dach smorgens met een ooster Sonne/wierden wy Ascension ghewaer/ leggende 3. 3. oost van ons ontrent 7. mylen/wy liepender by langhes henen/ tsaen hooch Landt/wiens noozdt-hoek zyn hoochste is/ het streckt siek zuyden en n. op zyn langste/ tlabontes hebbe wy aen den Cruyler bevonden dat Ascension op de hoochde van 7. graden 40. min. leyt by zuyden den Equinoctiael: int schieten was ick noch 6. mylen n. o. ten oostē daer af/ snachts de voor 3. windt en cours behoudende: Hier bevondē wy 'tcompas ontrent een streck noozdt-oosteren.

Den 7. dito 'daeghs en snachts eender-hande cours

behouden/met meest eenen oost 3. oosten windt/ schoon weder ende goeden voortganck.

Den 8. dito 'daeghs en snachts de windt als boven/ onse cours zuyden/ snachts bevondē wy int eerste quartier aen de Cruyler/ dat wy de hoochde van 11. graden 35. minuten by zuyden de Linie hadden.

Den 9. dito cours ende windt als boven met onderwijle een buys/ voorts meest schoon claer weder/ bevonden 'labontes aenden Cruyler de hoochde van 13. gradt 25. minuten by zuyden de Linie.

Den 10. dito cours ende windt als bobē met buysich reghenachtich weder/ bevonden aen Cruys de hoochde van 15. graden by zuyden de Linie.

Den 11. dito cours/windt ende weder als boven/dan snachts claerde het weder wederom op/ wy droegen de Mars-seplen ter halber stenghe/ ende bevondē snachts aen den Cruyler de hoochde van 17. grad. by 3. de Linie.

Den 12. worde de windt heel oost/ en mop claer weder/ hebben onsen cours noch als vooren zuydwaerts aen gheset met goeden voortganck/ ende bevonden aen den Cruyler de hoochde van 18. graden 50. minuten by zuyden de Linie.

Den 13. dito mop claer weder/w. en cours als bozen.

Den 14. dito met variabelen wint noch zuydwaerts aen ghezept/ smiddaegs aen de noozder Son bevondē dat wy op de hoochde van 21. graden 30. min: by 3. de Linie waren.

Den 15. dito zuydwaerts aen gesept/ mit variabelen winden/ des middaeghs hebben wy bevonden/ dat wy op de hoochde van 22. grad. by 3. de Equinoctiael waren/ tsnachts worde de windt oost/ zuydoost/ en wy setten onsen cours 3. ten w. aen.

Wij.

Den

Den 16. dito noch met variabele windē op den vozi-
gen cours 3. ten w. aen gheseylt/ so wel snachts als des
daechs/ het weder was bupich/ desen dach zijn wy het
Tropicum Capricorni ghepasseert.

Den 17. dito sdaeghs ende 'snachts met oosten wint
na het zuyd wester toe gheseylt/ sdaegs was het weder
mottich ende bupich/ en snachts schoon en claer/ doen
bevonden wy aen den Cruysser dat wy op de hoochde
van 24. grad. 40. minuten waren.

Den 18. dito hadden wy sdaechs oosten windt ende
snachts n. o. behoudende onsen cours doorgaens 3. w.
doel bevondē wy aen den Cruysser/ dat wy op de hoog-
de van 25. grad. 6. min. by 3. den Equinoctiael waren.

Den 19. dito bleef de windt snachts en sdaechs n. o.
ende onse cours 3. w. met schoon weder/ de hoochde 26.
graden 45. minuten.

Den 20. dito (zijnde Hemelbaerts dach) hebben wy
enen n. w. windt gekregen/ oock w. n. w. soo dat wy't
dien dach 3. w. aenghedreven hebben met moy weder/
smiddaechs/ de Son noorden zijnde/ bevonden wy dat
wy op de hoochde van 27. graden by zuyden de Linie
waren/ snachts werdt de windt n. w. en onse cours 3.
west ten wester. Onse Compassen noortoosterden hier
ruym een streck.

Den 21. dito kregen wy eenē 3. w. windt met gewel-
dige bupen/ dienselven dach hebben wy onsen cours na
het 3. ten o. gheset/ van 'sabonts tot smorgens met twee
sehober-seplen gheseylt/ en snachts is de wint 3. o. ten 3.
ghekeert/ en onsen cours was 3. w. ten zuyden het wa-
ter ginck seer hol.

Den 22. dito hebben wy smorghens de mars-senlen
wederom by gheset/ ende hebben onsen cours oock na

het westē gewent/ de wint was 3. 3. w. met schoon we-
der en stil/ niet tegenstaende dat ter water seer hol ginc/
snachts werdt weder heel moy/ ende wy setten onsen
cours west 3. w. aen: Hier hebben wy ons bevonden op
de hoogde van 28. graden 40. minutt by zuyden de Linie
niet te zijn.

Den 23. dito (zijnde Sondag) hebbē wy eenen wy-
termaten grooten Walvisch gesien/ die nae ons goet-
duncken wel 2. oft 3. mael onder het Schip dooz dups-
kende/ het selve geraeckt hadde/ want hy hadde de sna-
vel bebloet/ sdaechs was de windt o. n. o. met moy stil
weder snachts variabel/ wy hebben onsen cours dooz-
gaens west ten zuyden aen gheset.

Den 24. dito w. 3. w. aen seplende met n. w. en n. n.
weste winden/ kregghen wy des namiddaechs enen ge-
weldigē storm/ soo dat wy de zeplen moesten in nemen
en lietē dypen/ aldus dreven wy tot 'sanderen daechs
smorgens 3. 3. oostwaerts henen.

Den 25. dito ist weder wat ghesilt/ soo dat wy onse
sehober-seplen wederom daer by geset hebbē/ wy ley-
dent westwaerts ober/seplende den gantzen dach n. w.
ten wester aen met holl water/ snachts was onse cours
west ten zuyden.

Den 26. dito des boozigen nachts cours behouden/
met enen 3. windt ende stil claer weder/ wy bevonden
smiddaechs aen de Son/ dat wy op de hoogde van 29.
grad. 37. minuten waren/ dan snachts zijn wy in stilte
ghedreven.

Den 27. dito den gantzen dach in stilte gedreven/ dan
sabonts kregen wy enen oosten windt wat op koelen-
de/ soo dat wy dien nacht ramelijcken boozderden met
enen w. ten 3. cours/ bevonden aen den Cruysser dat
wy

wy op de hoochde van 29. graden ende 38. minuten by zuyden den Equinoctiael waren.

Den 28. dito noch den voorl. cours ghehouden/ de windt oost zijnde met wy weder/ snachts de cours als voorl. de windt n. o. met donckere locht/ dien dach peyl- den wy de Sonne uit rijzen in het n. o. ten o. die weder onder ginck int west ten noorde/ so bevant ick door het midden van dien/ dat mijn rechte noorde was n. ten w. ende supden ten oosten.

Den 29. dito met helser weder ende n. o. windt seyl- den wy den voorl. cours west ten supden aen/ als oock des nachts dat de windt n. werdt/ wy bevonden hier dat wy met desen ganck w. ten zuyde aen/ geen grad op en seylde/ wy bleven al op 29. graden 35. minuten/ hoewel wy dien selfen ganck wel 5. dagen op ghelopen hadden.

Den 30. dito (zijnde Pinxterdach) zijn wy w. 3. w. aen geseilt met eenen n. n. w. windt/ snachts de windt zijnde 3. o. hebben wy onsen cours w. ten 3. aen gheset/ de windt was herdt/ soo dat wy maer 2. Schoeberzepl- len voerden/ snachts bevonden wy de hoochde op 29. graden 30. minuten by zuyden die Linie.

Den 31. dito met eenen noorde ten westen windt/ des daechs w. ten zuyden aen geset/ ende snachts west zuyd west waerts aen met schoon weder.

Den 1. Junij daechs eerst n. n. w. windt/ daer na kregghen wy des middaechs den Windt uyt den 3. 3. o. met eenen barst/ snachts woey hy herdt uyt den 3. o. so dat wy met 2. Schoeberzeplen voeren/ het weder mot- tich zijnde ende onsen cours west zuyd west.

Den 2. dito werdt de windt oost/ onse cours daechs met een Schoeberzepl en een fock 3. west ten w. aen/

snachts des ghelijc met den selven booz windt met een huckende fock ghezeilt.

Den 3. dito noch al met dien wint en motrich weder den selven cours ghehouden met een huckende focke/ snachts keerde de windt noord oost/ niettemin wy be- hielden onsen boozighen cours.

Den 4. dito was het weder motrich de windt noor- den/ en onse cours als boven met een fock en het boor- ste Mars-seyl/ snachts wert de windt west/ ende wy set- tent wederom 3. ten westen aen.

Den 5. dito de windt n. ende oock n. w. met motrich ongestadich weder/ onsen cours w. ten zuyde aen geset.

Den 6. dito moesten wy ons groot zepl innemen ende savonts oock de fock/ door eenen geweldigen storm/ de wy uyt den westen kregen/ so dat wy gedwongen wor- den beyde de stenghen booz te schieten/ door dien dattet Schip doorghaens met de zijd' in't water lach/ het ginck hier soo sehzoomelijck dat van alle die gene de int Schip waren/ geene was de opt in Zee alsulcken storm geleden hadde/ wy dreeven aldus oost noord oost waerts aen meer als 12. mijlen.

Den 7. dito noch derwaerts henen al ghedreeven tot savonts toe dattet weder beghonde wat te stillen/ doen setten wy de Schoeberzeplen by/ en stelden onsen cours n. westen aen met eenen w. 3. w. windt daer na n. n. w. die hert begonste te waepen/ soo dat wy de zeplen inna- men ende lietent dypven.

Den 8. dito noch sonder Zepl ghedreeven 3. w. aen/ dan hebben snachts de Schoeberzeple weder by geset/ ende n. o. aen ghezeilt met eenen w. 3. w. windt.

Den 9. dito was het schoon stil weder met n. oosten wint/ onse cours west ten zuyden/ snachts en daechs 3. ten

3. ten westen/hier bebonden wy aen de Sonne dat wy de hoochde van 32. graden 52. min. by zuyden de Linie Equinoctial hadden.

Den 10. dito schoon claer weder met noorden windt/cours w. ten 3. wy hebben sabonts het loot ghetworpen ende 40. vadem steek grondt ghebonden: Desen dach was mijn bestek met de ghebulte Sacren aen lant/teghen den dach worpen wy het loot wederom/ende bevondē 36. vadem steek-gront met 2. oft 3. cleyne strekens daer onder aen/wy waren alsdoen op de hoochde van 32. graden 50. min. by zuyden den Equinoctiael.

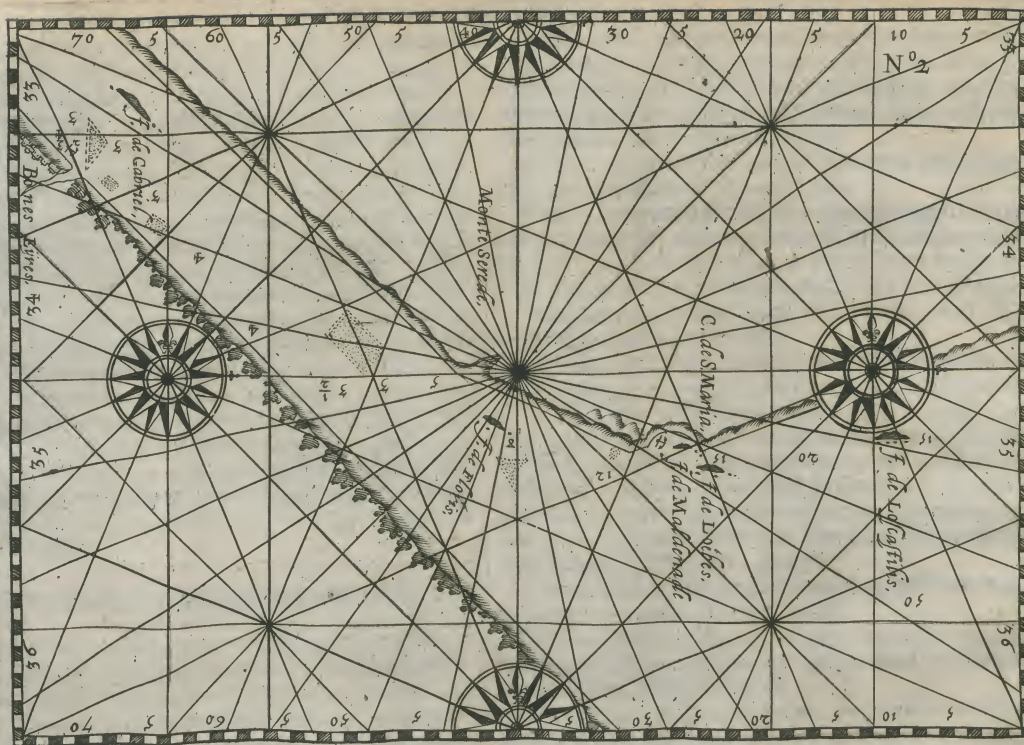
Den 11. dito de windt n. n. o. onsen voorigen cours ghehouden/wy hebben des moorghens het loot weder laten vallen/ende bebonden die diepte van 30. vadem steekgront/des middaegs ontrent noorder Son hebben wy het loot weder laten vallen/en hadden de diepte van 15. vadem sandt grondt wit ende swert onder den anderē met sommige seche lykens/een paer Glasen daer na hadden wy 10. ende 9. vadem/ende scaech 7. vadem sandtgront/doen hielden wy op van w. ten 3. aen te seplen/en wenden ons weder 2. glazen zuydwaerts aen soo dat wy weder 12. 13. 14. vadem kregghen/doen liepē wy weder 3. w. aen ontrent een glas/van alsoot strax weder droochden/loefden wy wederom loopende zuydwaerts aen tot sabonts toe/Inmiddaeghs nam ick de hoochde en bevondē 32. gr. 54. min. by 3. de Linie/dese Banck streckt vast 3. w. ten w. ende n. o. ten o. henen/nochtans en mochten wy gheen landt sien noch gheen bevinghe/dan'twas schoon weder en slecht water/sabonts hebben wy zuydwaerts aen ghesepelt tot dat het beghon te donderen en te weerlichten/daer na weder calmtē/so dat wy de zeplen in namen en lietent dya-

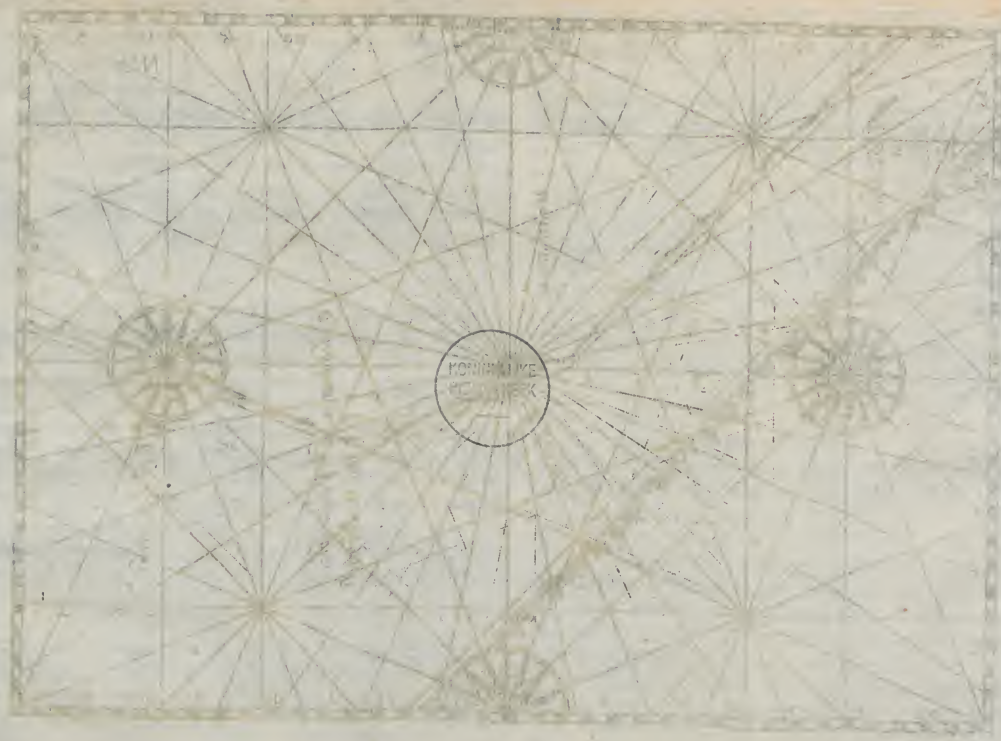
den/ende int werpen van het loot hadden wy het eerste quartier diepte van 40. ende 45. vadem steek-gront/het 2. quartier hadden wy de diepte van 26. en 27. vadem ende oock wel 28. Het derde quartier hadde wy 23. 24. ende 25. vadem swert sandt/wy dreeben 3. en 3. ten westen aen/want daer ginck stroom om de zuydt.

Den 12. dito hebben wy onse fock daer weder by geset/seplende also zuydwaerts aen tot sabonts toe met variabelen wint/sabonts hebben wy het groote zepl oock daer by ghemaecte/maer door de stilte en hebben wy snachts niet geboordert/het was oock moettich weder/sdaeghs hebben wy altemet het loot laten vallen/ende hadden de diepte van 25. ende 26. vadem sandtgront/sabonts hadde wy 30. vadem steekgront/des nachts werdt de windt oost/maer heel stil niet moettich weder/boorts hadde wy diepte van 25. ende 27. vadem sandt grondt swert van couleur.

Den 13. dito hebben wy't weder w. ten zuyden aen gheset met eenē oosten wint en moettich weder/wy hadden oock dien dach doorghaens diepte van 30. ende 35. vadem steekgront/wy hadden verniept drooghet water te krijgen door dien dat wy west aen liepen/dan kregent dieper/daerom vermoede ick dat wy de banck gepasseert waren/snachts seplende west ten zuyde aen (na dat wy 10. glazen wy't hadden) bevondē wy 17. vadem sandt grondt/soo dat wy de zeplen in-namen en lietent drijven west 3. w. aen/het was moettich weder.

Den 14. dito setten wy de zeplen weder daer by/ende zijn tot des namiddaegs zuyd west ten zuyden aen gesept/'twas mistich weder/en variabele windt/doe begondet wat op te claren/en wy worden het Landt van America gewaer/daer wy geen cleyngien om verblifde waren

waren/want wy grootelijc water van doen hadden/
wy liepen na lant toe op een half mijl na aende wal/ en
wy bevonden dattet Isla de Castilla was/ tsavonts heb-
ben wy't geset op 15. vadem buylen gront te weten roo-
de ende swerte schelpen met steenkens onder den ande-
ren: Wy hebben stracy (soo wy't geset hadden) de sten-
ge af ghenomen/ende het loopende Wandt uyt gescho-
ten/ doordien dat het daer winter dach was/ ende daer
bycans alle dage storm en onweder/soo dattet wel van
node was: dit Epland de Castilla is int aensien ontrent
2. mijlen lanck ende is effen Landt sonder gheboomte/
aen de noozdt zijde heeft het eenen heuvel/en de strandt
schijnt roodt te wesen/ oock heeft het daer aen de n. zij-
de een Clip de welcke schijnt een verballen Casteel te
wesen/ ende aen de zuydt zijde zijn noch 2. andere clip-
pen/ ende by westen leyt het vaste Landt over het E-
plandt henen te sien/ het Eplandt na zijn lengte streckt
sick 3. 3. west ende n. n. o. wiens midden wicachtich is/
belanghende het vaste landt/ dat leyt ontrent 2. mijlen
van dit Eplandt/ sick streckende 3. w ten w. sonder bo-
men insghelijc.

Beschrijvinghe op de Figure van nom. 2.

In dit Besteck van Nom. 2. vverdt afgebeeldet de gedaente
ende gelegenheyt van de heerlijcke ende vviijdt vermaerde Ri-
viere van Rio de Plata, ende van de Eylandkens, Droochten,
Sanden, Platen ende Ondiepten, die in deselve Riviere ghele-
ghen zijn, van Bonas Aeres af (liggende 60. mijlen van de
Zee) tot Isla de Lobos toe, ende so voorts voorby Isla de Ca-
stillas, 'rvleek voorst. Eylandt vvy bevonden (daer aen an-
ker ligghende) te zijn op 34. grad. en een half by z. de Linie.

Den 15. dito zijn wy an ancker blyben liggen/ over-
mides dattet so hardt weyde uyt den zuydwesten/ het
water ginck hol en haelden daer gheweldich aen/ dooz-
dien dat wy soo openbaer in Zee lagen/ dien dach floe-
ghen wy ons nieuw groot Zepl aen.

Den 16. dito noch aen Ancker ghelegen/ dan het we-
der nam wat aft/ de windt was 3. w.

Den 17. dito noch aen ancker blyben liggen tot tsa-
vonts toe dat de windt uyt den oosten quam/ doer heb-
ben wy't ancker op ghelicht ende de Zeplen by gheset/
ende 2. quartier 3. ten oosten ende zuyden aen geloopen
doen hebben wy't ghewent/ ende zijn totten dach toe n.
ten oostenwaerts aen gesept.

Den 18. dito hebben wy onse Schuyt uyt gheset/ la-
tende deselve ontrent een gotelinc scheut voor uyt sep-
len om te diepen/ wy zijn met het Schip na ghevolcht
west 3. west aen ende 3. w. ten w. op anderhalf myle na
by het Landt henen/ wy vondt diepte van 15. en 16. va-
dem buylen gront/ des avonts het ben wy de wal wat
meer verlaten om schoonderen gront te soecken om te
setten/ 3. mylen van landt zijnde kregē wy steek gront/
ende hebben gheset op 24. vadem.

Den 19. dito eenen noorden windt gehadt met mist/
so dat wy aen ancker bleven liggen.

Den 20. dito schoon weder/ zuyd zuydwesten windt/
nochtans bleef wy aen ancker liggen/ dooz dien dat de
stroom so uyt die Riviere viel.

Den 21. dito hebben wy eenen goeden windt gekre-
ghen uyt de oostelike handt/soo dat wy onsen Ancker
opgewonden hebben/ ende t sepl ghegaen zijn 3. w. een
westen aen/ al met die Schuyt voor uyt/ de ons diepte/
zeplende alsoo by de wal langs henen ontrent 2. mylen
van

van Landt hebbende de diepte van 22. ende 24. badem steekgrondt/ het landt was ober al recht en leech sonder boomen/clavonts hebben wy't weder gheset op 20. badem steek grondt/ doen konden wy Isla de Lobos wy't de Hartle sien/ welck Eplandt 3. w. van ons lach ontrent 4. mylen van ons verscheyden.

Den 22. dito hebben wy smozghens metten dage onsen ancker weder op ghewonden/ en zijn met de schuyt booz aen 3. w. ten welken aen ghezept ontrent 4. mylen boozder/ daer wy't dooz stilte weder gheset hebben op 15. badem steek gront/ontrent een myle van Isla de Lobos/ende ontrent een halve myl van de Caep de S. Maria tusschen beyden in daer de Riviere Rio de Plata begint/ hier aen Ancker liggende hebben wy gerucht gehoort aen Isla de Lobos/ soo dat wyer onse Schuyt na henen gheschuyt hebben/ om te sien of daer volck op was/ comende by het Eplandt hebben wy daer menichte van Zee-wolben ghelien/ die teghen ons aenquamen gelopen grinnende als bystschende Lewen/ sy gingen hun op haer achterste poten sett met die voozste om hooch als of het wilde Bezen getweest waren/ so dat wy verbaert waren/ dan niettegenstaende wy schootender ontder/ so datter 4. oft 5. af doodt vielen/ doen namen sy de blucht/ende wy dat siende zijnder met Zabels en Kaypiers onder gheballen/ smetender een deel af doodt/ en 9. van de cleynste hebben wy int Schip ghebracht en sander daeghs gegeten/ hoewel dat ick daer gheen bevalicheyt in en hadde/ een deel daer van waren van de groote van een groot Vercken/ maer de ghene die wy te Scheep brachten/ waren ghelijck eenen ghemeynen Dagge seer misselijck van fatzoen ende van aen te sien/ als sy in dese by gesette Figuren zijn af gecontraseptet.

Beschrijvinghe op de Figuren van Nom. 3.

Dit Eylandt Isla de Lobos oft VVolven Eylandt leyt op de hoochde van 35. graden by zuynen de Linie, voor aen in de Riviere Rio de Plata, ende is anders niet dan een geduyrige steengrondt, so datter niet anders te vinden was als de vooriz. VVolven, dat Zeevolgen zijn, het streck sick oost ende vvest op zijn langste ontrent een halve myl, ende het oosteynde is het hoochste als men uyt der Zee kompt, vant selve oosteynde loopt oock een Riff van steen af ontrent een Roerscheut in Zee, diemē genoech mach sien ravelen al ist al stil, noch leyt daer een groote Clip aen de zuyd zijde: Het selve Eylandt leyt ontrent derdehalf myle van het vaste Landt, daermē vvel sonder vreesse tusschē beyde door lopen mach, hebbende de diepte van 14. en 15. vaders steekgront, maer als ghy op een halve myle na by het Eylandt zijt, so ister steenich doch even vvel al 14. en 15. vaders diepte: Dit Eylandt leyt neffens de Capo de Maria, vvelcke Caep een lege vlacke steenighe hoeck vvel om kennen is, overmits dat sick het Landt van de Castilles af tot dese Caep de Maria toe zuyd vvest ten vvestē ende noordoost ten oosten streckt, zijnde al eenparich leegh landt sonder boomen, dan de Caep voorby zijnde so comter hooch Landt, het vvelck sick van de Caep innervaerts aen ontrent 5. myle oost ende vvest streckt.

Den 23. dito hebben wy smozghens onsen ancker gelicht en zijn ontrent 2. mylen by het Landt langhs henen gheseylt/ altoos met de Schuyt booz westwaerts aen/clavonts hebben wy't weder gheset ontrent 2. mylen van Landt op de diepte van 18. badem wecke gront gheset liggende/ zijn wy een kleyn Eplandeken gheswaer gheworden Maldonado genoemt/ het welcke dichte aent

N° 5

aent Landt lach ontrent een groote Gootelincx Scheut binnen de Caep de Maria.

Den 24. dito zijn wy smorghens met de Schuyt na het voorsz. Eplandeken toe gheroent om water te soeken/het welke wy daer ghebonden/ hebben niet oock een moeye Reede vyz voorsz alle winden uyt ghenomen eenen zuyd westen windt/in een klare sandt strandt/dit Eplandt lach n. w. ontrent 3. mijlen van Isla de Lobos, het heeft ontrent een halve myle int onnuegaen/ het is een leech Eplandeken met een leghe Wildernisse/ hebbende aen beyde zijden een goede inkomst/ doch aen de westzijde de beste/ want daer ist wijt ende breedt/ daer men oock niet te schouwen heeft als het gene dat men voorsz oogen siet/ maer aen de oost zijde vant Eplandeken na de Caep Maria toe ist al wat nauwer/ want daer loopt een Riff van steen van de Cap Maria af ontrent eens Roerscheut vant landt na het Eplandeken toe/ dan die daer in wil en derf daerom niet duchteen/ want men mach die Ravelinge ghenoech sien/ ende die daer settē wilde de loope tot dat het Eplandt zuyd oost van hem leyt/ daer mach hy sick setten op 6. 7. oft 8. vadem goeden landt grondt/ tsavonts zijn wy weder met de Schuyt t' Scheep ghecomen/ ende hebben snachts bevonden dat de Caep op de hooghde van 35. graden by zuyden de Linie leyt.

Den 25. dito den heelen dach ende nacht aen ancker ghelegghen/ de locht was doncker ende de windt eerst noorsz den daer na west,

Den 26. dito hebben wy onsen ancker op ghewondē ende zijn ontrent 5. Gelafen west noozd west aen ghezeylt/ doen werdet mistich soo dat wy't weder gheset hebben op 15. vadem steek-grondt ontrent een myle

van de Wal/ de windt was oost het weder passelijckē schoon.

Den 27. dito zijn wy des morghens wederom t'zeyl gheghaen loopende westwaerts aen ontrent een myle langes de wal henen/ doen kregen wy den wint uyt de westelijcke handt/so dat wy't weder geset hebben op 15 vadem steek grondt/ na middach is de windt uyt den 3. w. gecomen beginnende hert te waepen/ doof hebben wy onsen ancker weder op ghewonden en zijn ontrent 3. mylen van landt af gheloopen sozghende dat ons de windt dweers op de wal ghedreven soude hebben/ daer hebbē wy't weder gheset op 12. vadem steek grondt.

Den 28. dito noch al aen ancker ghelegen/het weder was tannelijck de wint 3. w. nochtans zijn wy al dreggende buytenwaerts aen ghedreven dooz den harden stroom de daer uyt de Riviere valt.

Den 29. dito noch al metten 3. w. wint dooz ghedreven/ de stroom gincker gheweldich herdt.

Den 30. dito noch aen ancker gelegen met eenē 3. w. wint/wy dzeven langs de wal hene/ dooz dien de gront seer weeck was als oft het Panypus hadde gheweest/ nochtans wast redelijck schoon weder.

Den 1. Julij noch al dreggende dooz ghedreven/ de windt koelde wel op uyt den west zuyd westen/ ende het weder was claer.

Den 2. dito hadden wy eenen storm met hol water uyt den 3. w. soo dat wy noch al dooz dzeven.

Den 3. dito desghelijck eenen storm gehad met zuydwesten windt/ drijvende noch al gestadichlijcken dooz/ soo dat wy doen ter tijdt ons in eenen seer soberen staet bevonden hebben/ want wy dzeven de Riviere weder uyt/ en onsen d' anck was meest op/ soo dat wy de Man
C 2. maer

maer een halve kan waters hadde/het welke wy noch hadden moeten minderen/soo't langher aen gheloopen hadde/dien dach ghehadde die diepte van 40. en 45. vadem steeck grondt wy mochte het landt noch effen sien.

Den 4. Julij begondet weer te beterē/want wy kregen tsavonts eenen noozden windt/daer wy altesamen seer inne verblijdt waren / wy hebben onsen Ancker op ghewonden/ende zijn zuyd west ten w. aen ghezept de Riviere weder in na Isla de Lobos toe / daer wy na ons gissinghe wel 12. oft 13. mijlen afghedreven waren.

Den 5. dito 3. w. en 3. w. ten w. aen ghezept by de noozdwal henen / den gantsen dach met eenen n. oostē windt/tsavonts hebben wy't geset op 17. vadem steeckgrondt ontrent 3. mylen van de noozdwal afende ontrent 2. mylen van Isla de Lobos / wy hadden't Ancker weder op ghewonden om voorts te seplen/dan dooz silte hebben wy't weder gheset op een Santbanck ontrent 3. mylen vante vaste landt.

Den 6. dito hadde wy moey stil weder / so dat wy onse voorszinge weder op geset hebben om te beter voorts te geraken/want wy en konden den stroom nau doodt seplen met een moey koelte voozden windt.

Den 7. dito hebbe wy sinorghens onsen Ancker weder ghelicht / doende ons beste om by het Eplandt Maldonado te komen / 'twelcke (als boven gheseyt is) dicht by de Caep Maria leyt / dan dooz seherpte des windes en konden wy't dien dach niet krijgen/ende tsavonts hebben wy't wederom gheset op 18. vadem steeckgrondt 2. myle vante vaste landt/so dat wy snaches dooz den harden ganck des strooms weder dooz dzevē/de wint was onghestadigh.

Den 8. dito laghen wy aen Ancker / en dzeben noch

al evenwel dooz/also de windt noch w. ten noozdē was.

Den 9. dito kregghen wy de locht uyt de noozdelijcke handt met schoon klaer weder / wy hebbe onsen ancker weder op ghewonden ende zijn dicht by de Caep Maria langs ghelopen / so dat wy met een Roer daer op schieten mochten / hebbende de diepte van 7. vadem steeckgrondt/tsavonts hebbe wy't neffens het Eplandt Maldonado geset op 15. vadem steeck grondt / liggende opē vooz de Caep.

Den 10. dito sinorghens hebben wy onsen Ancker op ghewonden / aen't Laveeren vallende / soo dat wy het Westergat oft by welken Maldonado in ghelaveert zijn / daer wy't op 7. vadem goeden Sandt-gront geset hebben / het middelste vante Eplandt lach 3. w. van ons / wy laghen beschut vooz alle winden / behalven van het westen totten zuyden / doch als wy wat bet in geloopen ende ons op 3. vadem hadden gheset / so hadden wy beschut ghelegen vooz alle winden/dit Eplandt (als verhaelt is) leyt een halve myle binnen de Caep de Maria / en leyt gelijk deseive / 'tis een leech Eplandekē met een lege wildernisse / neffens het welke het vaste landt sick met een ronden bocht henen strect / de selve bocht is een Ghoreliner schoot verscheyden vante Eplandeken / het welke oock een Goreliner schoot binnen de Caep leyt / ende ontrent derdehalf myle van Isla de Lobos / 3. o. ende noozdwest van malkanderen / 'tis altesamen steenich uyt genomen daer wy met ons Schip laghen / dat was een Sandt-baey / ende op't Eplandt en is niet te halen dan goet water / dat tusschē de Clippen leydt rondom buyten het Eplandt.

Den 11. dito redelijck weder ghehadt maer variablen windt / wy haelden dien dach al versch water / daer over

over wy 2. Maets sieck wederom te schepe ghekrege
hebben/ die wilde Wijgen ghegeten hadden.

Den 12. dito zijn wy noch al doende geweest met wa-
ter te halen tot smiddaechs toe/ also de wind 3. was en
regghenachtich weder/ na den middach is de Schuyt
mettet volck na het vaste landt toe ghebaren/ om daer
aen de Strandt te visschen/ aen strandt komende heb-
ben sy daer een bzaecke van versh water gevonden ont-
rent een vierendeel van een myle lanck/ ende een steen-
woyp van strandt: Onse Volck hebben de Schuyt over
de Strandt henen inde Bzaecke ghetoghen/ daer sy de
Creckzegen om te visschen wyt gheworpen hebben/ soo
datse vier Visschen kregen en voorts het Net vol mod-
ders/ het welcke ghemerckt hebbende dat sy daer niet
veel souden vanghen om des modders wille/ so hebben
de Maets het Net af ghespoelt/ ende in de Schuyt ghe-
lept/ ende zijn jonge Swanen na gheweest/ die haer in
de bzaeck onderhielden/ van de welcke syer 2. Jonge ge-
grepen ende slavons t' Schepe ghebrocht hebben/ dit
vaste Landt oft daer de Bzaeck van dit versche water
was/ lept n. n. w. vant Eylandt daer wy onder ghe-
anckert laghen/ aen het Vaste-landt aen de noot zijde
van de Riviere ist al dunlich landt/ daer wy noch ghe-
weest waren.

Den 13. dito hadden wy variabel windt met came-
lijk schoon weder/ soo dat wy noch al doende gheweest
zijn met water te halen.

Den 14. dito stil weder ghehadt en zijn den voormid-
dach noch al besich gheweest met water te halen/ den
namiddach is onse Schuyt wederom na het vaste landt
ghebaren om Swanen te grijpe in de voorsz. Bzaeck/
de welcke des avonts weder te schepe gekome zijn met

5. jonge Swan/ het selve water van de Bzaeck is vers
ende goet/ maer wy hebben onsen roedruft van wa-
ter vant Eylandt ghehaelt als geset is/ overmits dat
wy van 't Eylandt maer eens Gofelinc schoet en lagē/
ende van de Bzaeck wel 2. Gofelinc schoeten.

Den 15. dito kregen wy den wint wy den oosten/ soo
dat wy alle dinck ghereet ghemaeckt hebben om t' zepl
te gaen/ wy hebben eerstaechs eenen waershouw byel
gheschreven aen onsen Admirael Laurens Bicker/ densel-
ven steeckende in een Hofkets mate/ die wy aent lande
aen een houten Crups ghehangen hebben/ ende zijn als
so noch dien dach smorgens ontrent te 9. uren van Mal-
donado ghescheyden/ onsen cours nemende westwaerts
aen by het vaste landt henen/ en teghen den avont w.
n. westwaerts aen/ wy zeyden ontrent een myl vane
landt/ hebbende de diepte van 15. badens steeckgront/
ende hebben savonts geset op 10. badem steeckgront/
van Maldonado innewaerts aen 5. myle steeckt sicc dat
landt oost ende west/ en dan beghint het hooch landt te
werden/ en sicc te strecken west n. westwaerts aen.

Den 16. dito smorgens hebben wy onsen Ancker op
ghewonden ende zijn noch w. n. w. aen gheloopen ont-
rent 3. mylen/ daer wy't weder gheset hebben/ op 9.
badem steeckgront/ dooz dien dattet mistich en de wint
3. 3. w. wert/ wy dreef dooz na het landt toe/ het welcke
siende dat wy staedich na het landt toe dreeven/ hebben
wy't ancker op ghewonden en die Schoberzeplen daer
by geset/ ende zijn ontrent 3. mylen van het landt af ge-
lopen daer wy't weder gheset hebbē op 8. badem steeck
gront/ doen wy ontrent een glas gheset gelegen had-
den/ begondet weder een weynich op te claren/ ende wy
hebben een Eylandt ontdeckt Ina de Flores genoemt/ oft

C ij.

het

het Eplandt van de Bloem / het welke ontrent 3. mylen van de vaste landt is / ende ontrent 20. mylen van de Caep S. Maria leyt / het doet hem in 2. heuvelen op / zijnde ontrent een kleyn mijlken lanck / dien nacht dreeven wy voor twee Anckers dooz na de wal toe dooz de weckheyt van den grondt.

Den 17. Julij smorgens waren wy op een grote myle na by landt ghedreeven / so dat wy snachts wel ander half myle dooz ghedreeven waren / niettemin wy hadde noch al diepte van 8. vadems steek grondt / dien dach en nacht zijn wy al aen Ancker byden liggen / en hebbe de locht van de zuydliche handt ghehadt.

Den 18. dito noch aen ancker ghelegghen met zuyden windt en schoon weder / smiddaechs om noorder Sonne is onse Schuyt met een quartier Dolce na het Eplandt van de bloemen ghevaren / ende zijn tlabonts weder t'scheep ghecomen met 4. voghelen / op het Eplandt en wies niet.

Den 19. dito hebben wy des morgens eenen mopen o. n. o. windt ghekrege / en de zeilen by geset hebben / de / zijn wy tusschen het Eplandt van de Bloemen ende het vaste landt dooz gheseylt w. n. w. aen tot Monte Seredo toe / het welke eenen hooghen berch is / hebbende 7. 6. ende 5. vadems steekgrondt / doen wy neffens den Berch van Monte Seredo waren / setten wy onsen cours westwaerts aen na de zuydzijde toe / ende teghens den abont hebben wy't weder ghesett op 5. vadem steekgrondt.

Den 20. dito noch al west aen gheloopen ontrent 3. mylen / dat wy op een sant van ontrent 3. myle schaers ghekomen zijn / doen hebben wy onsen cours west zuyd west aen ghewent ontrent een myle dat wy weder vier-

dehalf vadem steekgrondt kregen / daer wy't weder tot smorgghens gheset hebben.

Den 21. dito smorgghens werde wy een Varch wijs / na de welke wy met de Schuyt gheroeyt zijn om met heur te spreken / maer kondense niet beroepen / soo dat wy onsen ancker op ghewonden hebben hem met het schip na seplende dan 't was doek te vergheefs wy kondense niet in seplen / daer na hebben wy hoozen seggen dat dese Varche na Bresilien wilde zijn / ende 80. dupsent stucken van achten in hadde / tlabonts zijn wy by het zuyd landt ghekomen / ende hebben geset ontrent 2. mylen van de wal op 4. vadem steekgrondt.

Den 22. dito al by de zuydwal langhs gelabeert es des abonts weder gheset op vierdehalf vadem steekgrondt / het Landt street sick hier meest 3. o. ende n. w. is leech boomachtich Landt.

Den 23. dito onsen ancker weder op ghewonden al by de wal langs gelabeert / somwijlen een stach-booch ghadt ende labonts weder geset op vierdehalf vadem.

Den 24. dito onsen anker weder op ghelicht / en zijn by het landt henen gheseylt noozd westwaerts aen / wy hadden eenen zuyden windt ende sochten al na Volck om mede te handelen.

Den 25. dito noch al by het Landt langs henen gheseylt noozd west aen met mopen weder.

Den 26. dito noch al by het Landt henen dien cours gehoude / hebbende diepte van 3. en vierdehalf vadem.

Den 27. dito hebben wy smorgens onsen ancker weder op ghewonden en hebben gelabeert tot smiddaegs toe / doen kregen wy eenen zuyden windt / soo dat wy west ten zuyden aen gelooopen zijn heen ende dwers na de wal toe / tot labonts dat wy't geset hebben op 3. vadem

den

dem en een half steeck grondt een mijl van de wal/ dien nacht hebben wy roock aent Landt ghelien/ so dat wy vermoeden datter Volck moete wesen.

Den 28. dito hebben wy smorgens onsen Ancker weder gelicht/ ende so wy die zeplen daer by hadden quam men wy op eenen landt grondt van 13. voet waters/ so dat wy maer eenen voet onder den Kiel hadden/ doen hebben wy't weder na landt toe gheset tot dat wy wederom 3. en vierdehalf badem kregen/ ende zijn dicht by't Landt henen ghelopen dat wy daer wel met een Godelinck op souden gheschoten hebben/ daer hebben wy't geset op vierdehalf badem steeck gront/ dese voochschreben droochte van 13. voet lept ontrent anderhalf myle vant landt ende ontrent 33. mylen in de Riviere/ sy streckt sick langs het Landt henen/ ende is een myle lanck/ ende een Godelinck sehent breedt/ men mach wel tusschen het Landt ende de droochte doot/ den selven dach ontrent noorder Son ben ick met een quartier Volck aen Landt ghebaren/ om Volck te soecken daer wy machtes den Vooch ghelien hadde/ dan en hebben der gheen volck konnen vinden/ maer wy hebben daer wel sommighe Herten en Buffels int bosch sien lopen/ ende eenen grooten dooden Walvisch ghebonden op strandt drooch liggende/ des namiddaechs zijn wy weder t'schep ghedoomen ende hebben het Ancker weder op ghewonden/ zeplende by de wal langs henen n. w. ten westen aen/ ende sabonts hebben wy't weder gheset op vierdehalf badem steeck grondt.

Den 29. dito smorgens hebben wy onsen ancker weder gelicht en zijn t'zepl ghegaen w. n. w. aen tot smiddaechs toe dat wy aen den gront seplden met moy stil weder/ dan hebben met Godes hulpe weder afgewon-

den/lopende boorts dwers van de wal af/ ende ontrent 2. mylen van landt hebben wy't weder gheset op 3. badem steeck gront/ dese voochsch. landdroochte lept ontrent een vierdeel myls vant landt en ontrent 3. myle by 3. Bonas Aeres tot hier toe ist aen de zuyd zijde vol bomen.

Den 30. dito hebbe wy metten morgen stont wederom onsen ancker op gewonden/ en zijn t'zepl gegaen w. n. w. aen/ by het landt hene op de diepte van 3. badem al steeck gront oock wel derdehalf badem ontrent anderhalf myl vant landt aff/ een mijl gheseyt hebbende werde wy het landt van Bonas Aeres gewaer/ het welck een landt is sonder bomen van de hooghe van Boord holt/ tis effen steech landt al waert ghescheft/ soo dat wy de Hupfen van Bonas Aeres mochten sien blinken op het hooghe: Het is seer kennelijck overmids dat ter gheen Boomen op en staen/ want als voor verhaelt ende oock in de Figure van Rom. 2. te sien is/ soo is het landt tot Bonas Aeres tot al met boomen beset/ daer om die upt der Zee kompt/ willende tot Bonas Aeres wesen/ de mach by zijn rekeninghe maken/ dat hy ten eynde van het gheboomte komende tot Bonas Aeres gheraecht is/ het welcke hem van verre als eenen Duyn vertoont/ als hy dan het Landt van Bonas aeres wijs werdt/ dat hy het selve niet naerder en kome als anderhalf myle na/ tot dat de Hupfen zuyden van hem zijn/ dat hy dan recht op de Hupfen aen lope/ settende een Godelinck schoot dweers van de Hupfen op 3. badem/ dan alsoo het water daer metten windt op ende af loopt soo ist somwijlen maer derdehalf badem/ doch weerce gront zijnde alst daer is en hebbender de Schepen gheen noodt al sieten sy daer somtijts vast/ als men maer vaste lept sonder op het Sandt te drijven.

On

Ontrent den Middach werden wy een Canoa wijs/
die van Bonas Aeres hy ons quam/ int Spaens vragende
de wat wy voor Volck waren? Wy seiden Duidtichē/
sy vraechden voorts wat wy sochten? wy seide dat wy
geladen waren met Coopmanschappen/ dat wy sochtē
die te verhandelen so wy verloofden krijgen van de
Gouverneur/ waer op sy gheantwoorde hebben/ dat
wy wel te wege warē om te handelen/ haer voorts ver-
wonderende hoe wy de Riviere in ghecomē waren son-
der spaenschen Pilot/ om datter so vele droge gron-
den en sanden waren/ als oock dat wy soo verre op dor-
sten koomen/ want Bonas Aeres seyt ontrent 60. mylen
in de Riviere opwaerts/ die seer sozgelijck op te koomen
is/ alsoo wy wel bevonden hebben/ doch de schuyt had-
de meest gront soeckende voor wy ghesept/ ons waer-
schouwende alser ondiepten waren: Onder dit volck
die met de Canoe ons aen boordt quamen/ waren twee
Spaengiaerts/ der welcker eene was de Meringe de Ter-
ra/ ende de ander de Meringe del Mare/ daerenboven wa-
render noch 9. Wilden vant Lant in.

Beschrijvinghe op de Figure van Nom. 4.

Van de Gedaente/ Seden Manieren en Con-
ditiën der Inwoonders van Rio de Plata.

Dese Wilden voorz. (van den vvelcken vvy den nieuvs'gie-
rigen Leser hier 2. na't leven afgeconterfeytet voor ogen
stellen) vvaren roodt van colour, hadden 'thayr lanck in 3.
ruyten ghevlecht, vvaren oock mismaect van aengheficht
met gaten in haer kinne daer ronde beenkens door staken,
de vvelcke het fatson hadden van een plugge oft deuwick,
haddē oock gaten door het middel-schor van haer neusen,

ende door haer ooren, daer Verckens tanden door staken,
seer vreemt om aen te sien, sy hadden vveynich vvoorden
over haer, en loopen des Somers heel naeckr, maer 'svwin-
ters hebbense een decxsel van vvilder Beesten ruvg vellen,
5 oft 6. aen malcanderē genaeyt, het zijn menschen-eters,
sy eten de Beesten met stont ende darmen op, belangende
haer Religie en vveet ick niet, maer ick acht dat sy leven als
die Beesten, haer gheveir is een Slingher, den selven slin-
geren sy niet steen met al ten eerste vvech, so dat sy voorts
sonder gevveyr blyven.

En tot onsen proposte kerende aengaende het volck
dat in de Canoe was/ het selve is elavonts wederom
met eenen brief na landt ghevaren/ wiens inhoudt was
meldende wat wy voor volck waren/ versoeckende met
hem te handelen/ hy aldien zijt ons gonnen wilden/ sy
beloofde ons 'sanderdaechs wederom beschept te bren-
ghen, en de Meringe del Mare is t'schepe ghebleven/ doer
de Canoe van boordt was/ zijn wy ontrent een halve
myle voor der ghesept (want wy laghen wat te na aen
een Banck) daer hebben wy't weder geset op 3. badem
steek-gront/ deselve droochte seyt wel anderhalf myle
dweers van Bonas Aeres af/ ende en is niet dieper als 9.
voet waters/ deshalven die upter Zee kompt en kome
het Landt niet nader als 2. mylen/ tot dat die hupfen
van Bonas Aeres supde van hem zijn/ dan mach hy rechte
op die hupfen aen lopen/ ende settent voor de Stadt op
3. badem oft een voet min.

Den 31. dito isser smiddaechs ontrent noorder Son-
ne wederom een Canoe aen boordt ghekomen/ deselve
brocht eenen sack met witte broodt mede met 7. oft 8.
Orangie Appelen tot verderfchinge voor ons Volck/
de

de Meringe seide dat de Gouverneur gheseyt hadde/ dat onse Commis aen landt soude komen om met hem te spreken/ daer op hebben wy gheantwoordt/ dat wy noch wat vertoeven souden tot dat het schip de Stadt oft Dozp wat naerder lach/ doen zijn sy met de Canoe na landt ghebaren ende de Meringe de Mare is al t'scheep ghebleven/ ende wy verwachten eenen ghoeden windt op dat wy het Dozp wat naeder mochten comen/ dien dach hadden wy den windt upt den westen met schoon weder.

Den 1. Augusti kregghen wy den windt van den zuyden/ het was heel kout/ ende het water was wel eenen baden ghewassen/ so dat wy wel mereten dat het water met eenen zuydlijcken windt meest vloeyde/ en dat het met eenen noozdelijcke windt wech liep/ de Meringe seide dattet maer seiven Jaer ghelede was/ dattet daer (daer wy laghen) niet meer als 4. voer waters en was/ nochtans laghen wy wel 2. mijlen van Landt/ soo dat wy dapper verschickten hoorende dat wy in alfulcken periculeusen Rivier waren/ maer wy troosten ons wederom dattet wecke grondt was/ als wy maer aent Sandt niet en dieben.

Den 2. dito kregen wy den windt upt den n. w. met moy weder/ wy mochten de noort-wal sien als oock het Eylandt van S. Gabriel dat 2. mijlen van de noortwal aflept/ ende wy laghen (als voorsept is) 2. mylen van de zuydt wal af gheset.

Den 3. dito hebben wy den wint upt den west 3. w. met schoon klaer weder ghehad/ Ick ben met 3. mannen na landt toe ghebaren om te diepen/ ende den rechten Rijl te soecken om vooz het Dozp met het Schip te komen/ ten eersten zijn wy met de Schuyt dwers nae't

landt oft Dozp gheloopen op anderhalff mple na daer by/ daer kregghen wy 2. ende derdehalf baden waters sandtgronde/ doen hebben wy t innewaerts aen langs de banck enen ghehouden noozdt west aen/ soo lange tot dat het Dozp van Bonas aeres zuyden van ons lach/ doen kregghen wy weder 3. baden steeckgronde/ en wy seiden doen met de Schuyt rechte op de huylen van Bonas aeres zuyden aen daer hadde wy het rechte diep/ also zijn wy wederom na het Schip toe gebaren/ te schepe ghekomen zijnde heeft ons onse Commis gesept dat ter een Canoe aen boort gheweest was/ het welcke wy oock in de Schuyt wel gesien hadden/ sy hadden weder een deel Witebroods met een Schacp ghebrocht/ begerende dat onse Commis mede aen landt soude comen/ de gheantwoort heeft/ dat hy noch wat vertoeven wilde tot dattet Schip wat naeder was/ schrijvende om licencij om te handelen/ waerom sy beloofden t'sanderdaeghs beschept te brengen van den Gouverneur.

Den 4. dito den windt upt den noorden ghekregghen met moy weder/ des middaechs is ons weder een Canoe aen boort gecomen met eenen brief van den Gouverneur/ wiens inhoudt was dat hy onsen brief ontfangen hadde/ ende hy denselven verstaen dat wy geern vyphert hadden om te handelē/ het welcke hy so lichtelijck niet en mochte doen om dattet tegen het gebodt van de Coninck was/ met dierghelijcke redenen meer/ dan die den brief brochte seide dat die Vooghers den Gouverneur hert aen liepen om ons vyphert te gonnen/ doordien dat sy het goetd van doen hadden/ en datse liever van ons coopen wilden dan van verre plaetsen te ontbieden/ de Gouverneur schreef oock dat onse Commis aen landt soude komen op zijn woorde en waerheyt het

verrich-

besticht met des Coninck zegel onder aen / soo dat onse Commis belooft heeft sanderdaechs aen landt te comen met de Schuyt / de Canoe is weder na landt toe gevaren / de ons een half Weelt met noch andere ververfinge ghebrocht hadde / het welcke ons van den Gouverneur gheschoncken worde / dan het was een Spring uytgeworpen om een Kabbelliau te vanghen.

Den 5. dito hadden wy moy weder maer variabelen windt / en onse Commis is met 4. manne met de schuyt na landt ghevaren / daer sy den Gouverneur ghesproken hebben om te mogen handelen / waerover hy geaccordeert zijn mides betalende de costumme 7. van incoemen ende 4. van uyt varen / t'avondts is hy wederom t'schepe gekomen / leggende dat hem een grote vriendt'schap bewesen was / soo wel van de ghenieyne man als van den Gouverneur selver / ende dat wy soudent 11. ten hondert van costum uyt ende in gheven: Ick braegde hem oft wy het goetd uyt het Schip verkopen soudent / daer op hy antwoorde / dat hy daer langhe opghestaen hadde / maer dat de Gouverneur niet handelen en wilde oft het goetd moeste aen Landt wesen / bybrengende dat hy sozgedt so het goetd uyt het schip vercocht werde / dat dan de Coninck zijnen tol niet en soude krijgen oock dattet de Landts-wijse niet en was / waerop de Commis voozder gebraecht hadde / hoe veel goetd dat wy aen landt soudent moeten brengen / daerop de Gouverneur gheantwoort hadde: Niet meer als ghy selven begeert / daer op antwoorde ick dat ick achterdencken hadde dat sy het goet soudent houden / daerop braechde wy de Commis wederom oft ick dan wel eenige plaetsen wiste te bezeplen daer wy soudent moghen handelen sonder het goetd aen landt te brengen? doen seide ick

dat sulcx wel konst waer vooz wy te weten oft wy daer soudent konnen comen / dan het verfoecken was t'naest / hy braegde wy weder oft wy de Riviere wel verder het op soudent konnen seplen? Ick antwoorde neen / want wy hadden quaedt genoech gehad om tot Bonas aeres te gheraeken / om der droochten wille / daer vooz wy in duplent periculen gheweest hadden eer wy so verre gecomen waren / somma sommarum wy stonde vast d'een tegen d'ander en haperden / ende en wisten niet hoe wy't aen leggen soudent / wy en konden geen ander plaetse in de Riviere vinden om te handelen dan deselve daer wy nu waren / derhalven seide wy't ober hoe wy't best maken soudent / nademale ons geen ander plaetse bekendt was / want ons docht wel waert saecke dat wy het hier niet verfochten ende op ander plaetsen quam daer wy oock niet en bedreven / dat onse Kerders oorsaecke soudent ghehadt hebben om ons te beschuldigen / waerom wy alsulcken verren Kepsse ghevaren ende niet uyt gerecht oft ten minsten eenich verfoeck ghedaen hadde / somma wy waren in groote vrese en en wisten niet wat wy vooz het beste doen oft laten soudent / want wy docht dat ick het vooz mijn oogen sach dat wy bedrogen soudent worden / ten lesten seide onse Commis dat ick eens aen landt varen soude / ende sien hoe het wy behaegde / Ick seide dat ick doen soude.

Den 6. dito wast volle Maen daer doen Eclipsis in gheschiede / smozgens ben ick aen Landt gevaren / daer ick by den Gouverneur gebrocht werde / met den selven ick veel reden hadde om het goetd uyt het schip te verkopen / dan ten mocht niet gheschieden / eyndelijck wilden wy handelen het goetd moeste aen landt wesen: Sy hebben wy oock aen landt veel vriendt'schap gedaen so wel

wel de ghemeyne man als de Gouverneur / my schenckende een half Weest / twelck ick tswonts mede te scheppe ghebrocht hebbe / weder te scheppe ghekomen zijnde vzaechde onse Commis my hoe het my aen landt al behaegde / ick seide dat sy my veel vrientschaps gedaen hadden / soo dat my dochte [in dien haer herte was als haer upwendich gelaet] dattet wel wesen soude / daer op Cornelis Heemskerck antwoorde dat sy haer woortdeter hielden als die van onse Natie als sy pemanden wat toeseyden / hoe wel datse bloedgierig zijn / daer by voegende dat hy in Spaengien 4. Jaer gewoont hadde / deshalven wel wiste wat Spaengiaerts wart / daer op seide ick / als hy minners van sin was te handelen dat hy dan een Schuytken coopen soude om mede aff ende aen Landt te varen / overmits dat ick den Sock by het Schip begeerde te houden / oft quame datse met het goet gehoude werden / dat wy dan noch een schuyt by het Schip behielden want de schuyt was ons doorgaens voor ghezeyle int inne comen / om de doochte te ontdecken / hy beloofde een schuytken te copen / seggende dat wy wel mochten de schuyt by het Schip houden oft int selve setten. Den selven dach hebben wy onsen anchor ghelicht / ende zijn n. w. aen langs de banck henen gheloopen tot dat die huyfen van' Bonas Aeres zijden van ons waren / doen zijn wy recht op de huyfen aen gheloopen tot op een halve myle na by Bonas aeres, daer wy ons weder gheset hebbe op vierde halff vadem keerk grondt.

Den 7. dito hebben wy eenen n. w. windt gekregen / soo dat wy onse anckers weder ghelicht hebben / seplende na de huyfen toe / daer wy't voor Bonas aeres op eens Godelinx secht daer by op 3. vadem schaers gheset

hebben / ende hebben het Schip vertout vermeynende hier een wyle te liggen handelen.

Den 8. dito hebben wy variabelen wint gehadt met mop stil weder / desen dach is de schuyt weder aen landt ghewerck ende het Volck in de Wille / en tsvonts zijn sy weder t'scheppe gekomen bringende 2. Spangiaerts mede / die ons Vercken te coop bepliden / seggende dat sy eick wel 500. hadden / sy loofden ons eens Os voor 3. stucken van achten / die in Hollandt wel 100. daelders gegouden soude hebben.

Den 9. dito eenen noorden windt ghehadt met mop weder / doen hebben wy ons te dege vertout / de huyfen lagen 3. w. van ons ende wy tusschen beyden de banck en het landt van elck eens godelinx secht verschepde.

Den 10. dito variabelen wint met stilte gehadt: Ons Volck zijn met haer elven aen Landt ghevaren om die Wille te hoozen / ende den Dypbel een Kaerle te ontdecken / tsvonts brochtense een jonck Hert mede t'scheppe / het welcke des Gouverneurs Wif onsen Commis geschenck hadde / dan sanderdaegs bract ons suer op.

Den 11. dito sehoon stil weder hebbende / hebben wy het schip op gherupint / ende des middaechs zijn beyde onse Commisen met noch 7. Mannen by haer ende ontrent 4. dupsendt guldens aen Coopmanschap met de schuyt nae landt ghevaren / so ick sach dat sy met haer 9. in de schuyt waren / heb ick gevraecht wat daer so vele volcx inde schuyt dede / segghende datter 3. oft 4. weder upt come soude / sy seide dat het haer quartier was om aen landt te vare / somma ick wildt se weder op hebben int schip / de Trompetter quam al knozende ober / ende d'onder Commis seide / als sy ons minners sullē willen houdē so en sullē sy dat d'eerste reyse niet doen / sy sullē

ons al meer goets laten aen landt brengen / doen seyde ick: Daert dan henen/soo voeren sy metten boot wech het welck oock tegens mijnen danck was/ onsen Commis seyde dattet Schuytgen niet booz'landerdaechs gereedt was/ dat hy't landerdaechs gebuyckte soude. Ons volck is snachts aen landt ghebleven/het welcke wy geen kleyn byzesse en veroorzaeckte/sozgende dattet gheen dege aen landt en was met ons volck/ waerover wy snachts ons loos Boevenet toe ghelept hebben/ en onse stucken met Polkets kogels geladen/byzende oft sy eenighe Salepen mochten hebben oft andere Jachten om ons te overvallē/so dat wy dien nacht alle dinck weer claeer maecten om ons Schip te bewaren.

Den 12. dito zijn wy sinorghens ontrent eens Gote-lincr schoot verder vant Dozp ghaen liggen/ door dien dat sy ons wel mochten toe reynken met haer Geschut: Ontrent den middach is een Canoe vant landt ghekomen/ bringende eenen brief van den Gouverneur en van elcken Commis eenē/ wiens inhoud was/ dat daer aen Landt gheen swarichept en was/ dat wy geen achterdencken en souden hebben om datse snachts niet te schepe gekomen en waren/ schrijvende dattet laet was/ eer sy het goet in de Spijckers gekregen hadden/ daer hy voegende dat wy meer goets aen landt soude brengen/dattet de Gouverneur op hun begerde/ soo dat sy niet eer mochten t'scheep komen/ booz' dat al de coopmanfchap aen landt was/op dat de Coninck zijne Tol te beter mochte krijgen/mogende oock niet eer handelen/om dattet daer te lande de costuyne was/somma sy meyden ons met schoone fluyten boozts al int Net te krijgen hadden wy haer logens geloof gegeven/ want hoewel dat het onse Commis selver schreef so konde ick

wel dencken dat hy't wel mocht wyt bedwanck schijven/ alst oock gebeurde/soo dat ick op dien brief wederom geschreven hebbe/ datse ons volck niet de Schuyt weder souden te Schepe laten komē/ ick soude haer als dan de Coopmanfchap quere die wijle het daer de gebuyck was/ want so sy sulc niet doen en wilden/datse dan niet goedes in sin hadden/ ende met sulck beschept zijn sy wederom na lande ghebaren.

Den 13. dito hadden wy harden windt upt den 3. 3. w. so datter dien dach geen Canoes af konden comen.

Den 14. dito oock noch harden windt gehadt upten zurd westen.

Den 15. dito is weder een Canoe met twee Spaengiaerts ende 6. Wilden aen boozdt gecomen/die 2. brieven brochten van onse Commisen/ wiens inhoud was/ dat sy niet de Schuyt niet komen en mochten booz' dat al het goet aen landt was/ sy schreven oock datse vanden andern verdept waren niet wetende wat sy dencken souden/ boozts datmen haer elck een Hembrt ende een waeck Ppe soude senden/ want sy groote koude leden/ datse oock wel meer schrijven souden maer niet en dorsten om dat haer brieven gebisiteert worden eerste te schepe mochten comen/schreven oock dat heur de Gouverneur goeden moet gaff/ seggende dat sy gheen swarichept hebben en soude als al t'goet aen landt waer/ ende de Coninck sijnen Tol hadde/ dat sy't dan soude moghen verkoopen/dan wy merckten wel wat anders dattet hem niet alleen om het goet te doen was/ maer omt goet/ Volck/ ende t'Schip als samen/ soo dat ick goet gebonden hebbe de Spaengiaerts te houden met die 6. Wilde en haer Canoe/want wy sagen wel dattet niet dan schelmtepe ende fielterpe was/ wy hebben de

Ca

Canoe int Schip ghehijst ende half door ghelaegt / en d'een helpt op ghetimmer tot een behulp oft wy se van doen hadden / want wy en hadden noch Schip noch Boot ende waren in een so periculose Kiebiere.

Den 16. dito heb ick eenē brief aen den Gouverneur gheschreven ende eenē aen onsen Commis / den inhoud was / dat hy ons Volck aen boozde schicken soude / dat wy als dan onse coopmanschappen boozts te lande sturen souden / hy aldien hy zijn woort houden wilde / het welke hy ons toeghelept hadde / te weten eenen vryen handel / ende so verre hy het volck wepgerde t' scheep te laten comen / dat hy niet en dorst dencken dat hy eenich goetd meer aen Landt soude krijgen / dieshalven so wy vriendt zijn so schickt de schip met ons volck / soo niet wy hebben u volck hier te schepe gehouden totter tijdt toe dat wy ons volck wederom krijgen / ende dien brief hebbe wy met d'ander helpt van de Canoe met 3. Wilde na landt laten varen.

Den 17. dito hadden wy den winde hert van den n. w. ende het water liep heel af so dat wy aen grondt bleven sitten / dan tsabonts werden wy wederom blot / des nachts isser een Canoe hy het schip ghekomen om het selve te bespien oft om het Conw in stukke te houwen / maer wy werdēt ghewaer ende hebben geroepen / dan niemandt wilde spreken / hy vielen neder in de Canoe / ende zijn so soetkens wech gheroep om van ons te comen / wy schotender met musketten na / maer sy waren haest upt ons ghesicht om der dupsterheyt wille.

Den 28. dito is ons wederom snamiddaechs een Canoe aen boozdt ghekomen / met 2. Wilde / die brochten eenen brief vanden Gouverneur / singende zijne ouden sancck / dat al het goet moest aen landt wesen eer wy ons

volck mochten weder krijgen / waert saecke dat hy den handel toeliet sonder dat al het goetd aen Landt waer / dat hem de Coninck het hooft vanden buyck soude laten slaen / daer by boegende dat ick aen landt soude comen om een Contract te maken vant goetd / oock dattet hem leedte was dat hy zijn woort niet ghehouden hadde / met dierghelijken meer / soeckende vast om ons int net te krijgen. Daer op heb ick weder aen den Gouverneur gheschreven: Weet dat ick D. L. brief ontfangen hebbe daer upt verstaen u begheren / dat ick aen landt soude komen om een Contract met u te maerken vant goetd / het welke wy seer verwondert dat ghy sulcks schrijft / daer ghy over lange het Contract al ghemaecte hebt met onsen Capiteyn / en soo daer noch wat te maerken is ghy hebt dē Commis by u / boozder schrijft ghy dat al het goetd aen landt moet wesen eer wy moghen handelen om dat de Coninck zijnen Tol te beter soude krijgen / hoe dorst ghy nu schrijven dat u de Coninck het hooft soude laten af slaen soo verre ghy den handel toeliet eer dat al de coopmanschap an landt waer / daer ghy int eerste seyt / dat wy niet meer goedts dorsten aen landt brengen als wy selfs wilden / dese woorden strijden pimmers d'een tegen d'ander / dan schrijft ghy noch dattet u leet is dat ghy u woort niet en hebt moghen houden: Ist u leedte? houdt noch nu u woort / en sendt ons onse volck soo sende ick u volck oock weder / en laet ons t'samen handelē so ghy ons beloofd hadde / schrijft ons oock moezghen bescheyt hoe het wesen sal / oft wy u vriendt oft vyandt zijn / want wy moetender een eynde van maken / na dat ick upt D. L. schryben verstaē / soo hebt ghy sozghē boozt u volck dat wy hier te schepe hebben / dat wy die leedt souden doen / dat en behoefst ghy niet

niet te dencken/want sy hebbent tot noch toe soo goet
ende so quaet ghehadt als wy selver / dan nu ick ghe-
hoort hebbe uyt u schrijven dat ons Volck snachts ge-
flooten is gaende des daechs wy/ soo sulen wy u Volck
oock snachts sluyten also ghy de onse doet / ghoedt oft
quaedt dat ghy de onse aen doet dat sal hun wederom
gheschieden/ ghy en moet niet veel goets in sin hebben
dat wy niet een Letter van ons Volck en moghen krij-
gen/ soo dat wy niet weeten wat wy sulen dencken hoe
het met hun al wesen mach/ V. L. biddende haer toe te
laten dat se moeghen eens schrijven mogen hoe het met
haer is/ hier mede Godt bevolen. Per Schipper Hendrick
Ottien.

Soo ick desen brief gheschreven hadde / quam doot
den Peck-ketel een ongeluck in de krombups want sy
raecte in brandt/doch wy liepender stracy met alle man
toe so dat wy't (Godt danck) seer haest uyt kregen/ die
Wilden siende dat wy soo verhaest onder den anderen
liepen meyndten dat wy heur quaet wilden doen/ so dat
sy met de Canoe sonder den brief aen Landt ghebaren
zijn / ende de andere 3. Wilde die wy noch ghevangen
hadden zijn bukten boort van verbaerheyt ghesprong-
gen swemmende na landt/ want sy meyndten dat wy so
heur als de Spaengiaerts dooden wilden/ wy riepen
vast als oock de Spaengiaerts dat sy aen boort comen
souden ende nemen den brief mede / maer sy en wildent
niet doen.

Den 19. dito hadden wy mop stil weder met varia-
belen windt/ wy lieten de bredt-baen waepen/ schieten-
de renen schoot om een Canoe van Landt te krijghen/
dan daer en quam niemant af/ ick gisse dat de Wilde de
bupten boorts ghesprongen waren gheseyt hebben/ dat

wy de Spangiaerts quaet ghedaen hadden/ om dat sy
niet aen en dorsten comen.

Den 20. dito mop stil weder gehadt maer variabelen
windt/ wy liete noch de bredtbaen al waepen dan daer
en quam niemant af/ desen dach hadden wy derdehalf
vadem waters daer wy lagen/ dan 't was weke gront.

Den 21. dito hadden wy noch al mop weder met on-
gestadigen windt/ sinamiddaechs hebben wy weder ge-
schoten dan niemant en quam.

Den 22. dito oock al mop weder met variabelē wint/
des namiddaechs hebben wy de halve Canoe uyt ghe-
set/ ende eenige van den onsen hebben den eenē Span-
giert metten brief aen landt ghebrocht/ die ick den 18.
dito gheschreven hadde om bescheydt te krijghen/ want
het seheen wel datse aen boort niet comen en dorsten/ de
Spaengiaert beloofde wy des anderdachs weder be-
scheydt te brengen.

Den 23. dito hebben wy mop stil weder gehadt/ daer
na een harde koelte uyt en o. 3. o. ende teghen den mid-
dach bescheydt van onsen Commis gekregen wiens in-
houdt was dat wy de Spaengiaerts die wy gevangen
hadden/ na Landt souden stieren/ want wy en souden
voor de selve/ so hy schreef/ niet enen hondt ghekrege
hebbe/ dan sy souden aldaer te beter om hebbe/ boorts
was haer begheren dat wy yemant van onse Maets
mede aen landt souden senden/ om mondelinge met hen
te mogen spreken/ schrijvende dat de Gouverneur hun
beloofte hadde/ dat dien man wy mochte gaen en comē/
daer had wel gaern een van heur aent schip ghewerft/
maer de Gouverneur en hadde niet willen consente-
ren/ boorts schreef hy/ by aldien de Man dan binnen
eenē dach oft twee niet wederom te Schepen en quaem/
dat

dat wy dan wel bypelijken deure mochten gaen / oock dat wy met het Schip wat bet op die rupinte souden gaen liggen / als die Spaengiaerts uyt het Schip waren / houdende goede wacht / ende dat wy schryven souden dat wy niet meer goeds begeerden te souden / maer dat sy (die te Lande waren) het selve goet datse daer hadden voer haer Maendt-gelde souden houden / daer en boven schreef hy om 3. oft 4. Porten wijs om daer mede goede vrienden te maecten. Ick merckende dat aen de Spaengiaerts niet veel ghelegen en was / oock dat het maer arme bloedes en waren sonder een kileedt aen haer lijf te hebben / met de tenen vast deur de schoenen / ende dat de schoone tijdt sonder pet te voerderen so vast doer ginck / ende oock dat wy dagelijc sieck volck kregen / soo heb ick zijn schryven en begeerte gebolgh / ende heb de Spaengiaerts met eenen van den onsen na Landt laten varen met 4. porten Wijs / daer na hebben wy onsen Ancker gheleecht loopende wat bet op de rupinte / daer wy ons weder geset hebben op 3. baden steeck grondt.

Den 24. dito hebben wy eenen harden storm gehadt uyt den oost zuyd oosten met donder ende blicrem / soo dat wy doer dreven voer twee Anckers / ende het Cep-tou brack in stucken / het water ginck heel hol ende des avonts liep de windt ten westen met eenen barst / waer pende minners so seer.

Den 25. dito hadden wy noch al storm uyt den weste ende het water liep heel hol ende wech / so dat wy quaelijck eenen voer onder den Kiel hadden / dan het was heel wech soo dat wy gheen noodt en hadden / als wy naer op't landt niet en dreven.

Den 26. dito noch al storm uyt den zuydwesten ghe-

hadt / ende tsavonts nam het water weder af / so dat wy eenen Ancker aen boordt ghelwonden hebben.

Den 27. dito weder eenen storm gekregen uyt den n. soo dat wy doer dreven / dan soo wy noch eenen ancker lieten vallen doe hielt het.

Den 28. dito hebben wy variabelen windt ghehadt / ende des namiddaechs weder beschept van landt van onsen Commis ghekrege / wiens inhoudt was dat wy wederom met het Schip voer het Dorp souden comen om heur te lossen / en dat ick selver aen Landt soude comen / ende dat ick vier Porten wijs voer wy soude brengen / daerop heb ick gheschreven / dat ick niet begeerde aen landt te komen / dat sy volck ghenoech daer hadden / dan waren die onse te lossen voer eenen redelijcken penninck / dat de Gouverneur schryven soude wat wy souden moeten geven / ende datse ons daer van des andern dachs beschept souden schryven oft wy souden doer gaen.

Den 29. dito hadden wy redelijck weder met onghe-stadighen windt.

Den 30. dito is ons weder een Canoe aen boordt ghecomen met onsen Man / die ons eenen brief van onsen Commis brocht / wiens inhoudt was / dat de Gouverneur gheseyt hadde / dat sy lieven om gheen ghoedt te lossen waren / en dat hy haer altesamen na Lima schicken woude / het welke wel 800. mylen te landwaerts in is / daerover ontbiedende allegader om haerlieder klederen / het welck seer droevich voer ons altesamen te hooren was / so hebben wy haer klederen ghelonden / en onse Man voer mede wederom aen landt / wanc sy't op wy begeerden.

Den 31. dito variabelen windt gehadt met mopsil wedt

weder/ende smorghens is ons weder een Canoe met onsen man aen boordt ghecomen/ die wederom 2. brieven brochte d'eene van Cornelis Heemskerck en d'ander van Joris Pieterz. welckers inhoudt was dat sy heur kledere ghekrege hadden/ die ick haer hadde ghesonden met 4. Potten wijns/ 2. daer van hadde hy Joris Pieterz. gegeven/ende de andere twee den Honick van S. Francisco/ soo dat hy met heur gesproken hebbende een bescheyde vanden Gouverneur verwoerden hadde/ dat ick by aen landt mochte komen en wder t'schepe varen/ dat my de Honick weder an de schuyt oft Canoe brengen soude/ dan latet/ want dat ick ghedaen hebbe is geweest om dat ick Herman daer door weder te Schepe sonde krijgen/ want sy niet ghodets in sin en hebben/ het welcke u Herman mondelinge wel seggen sal/ daer om doet wel ende gaet terstont t'sepl upt heuren oogen als Herman te Schepe is/ en schickt ons 8. pottē wijns 6. voort den Gouverneur ende 2. voort die Maets/ want sy my seer om Wijn quellen om dat hier gheenē wijn is/ A dieu mijn getrouwe maet: By my Cornelis Heemskerck/ segt die Vrienden goeden nacht. Daer op heb ick hem denselven dach weder adieu gheschreven/ het welck een droevich adieu was/ dat wy daer also 9. mannen moesten laten staen. Wy hebben onsen Ancker op ghewonden en die zeplen daer by gheset/ende zijn aent labeeren ghetrocken/ loopende noordwaerts over op 2. mylen na aen het Eplandt van S. Gabriel/ het welcke ontrent 2. mijlen van de noordwal leyt/ want de Riviere is hier ontrent 8. mylen wijs/ daer hebben wy t' savonts geset op vierdehalf badem steekgrondt.

Den 1. September zijn wy aen ancker blijven liggē ende hadden eenen harden storm upt den 3. oosten daer

wy voort 2. Anckers laghen/ het water was dien dach wel eenen badem ghevallen/ende ginck seer hol.

Den 2. dito noch met eenen storm upt den oost noord oosten an ancker ghelegghen.

Den 3. dito noch al ghestoimt upt den oosten/en aen Ancker blyven liggen.

Den 4. dito noch aen ancker gelegen/ de windt was oost met reghen/soo dat hy wat af nam/ dan de stroom ginck hier so hart upt dat het Schip mettet gat in den windt ginck liggen.

Den 5. dito hebben wy smorghens beyde onse anckers op ghewonden ende de zeplen daer by ghemaect/ ende zijn zuydoostwaerts aen gezept langs by t'clandt henen/ 5. mijlen ghezept hebbende hebben wy t' weder gheset op vierdehalf badem steek grondt 2. mijlen van Landt.

Den 6. dito aen eenen ancker blyven liggen met variabelen windt/ dien dach hebben wy het schip beginnen op te rupmen om by den Wijn te komen om dien te vullen want hy ghelaecht was.

Den 7. dito hadden wy met schonen Sonnen-schijn den windt oost/ ende zijn noch al doende geweest om de Wijn op te vullen/ ende voorts onse Water vaten te versien.

Den 8. dito gehadt my weder ende den windt variabel/ laghen aen Ancker ende waren noch al doende om onse Water-vaten te versien.

Den 9. dito smorghens hebben wy onsen ancker op ghewonden ende die zeplen daer by ghemaect/ en hebben ons verset ontrent op eens Godelinc scheut na by de Zuydwat op 3. badem steek grondt ende 6. mylen van Bonas aeres/ smiddaerhs hebbe wy de halve Canoe upt

uyt geset/ in de selbe ben ick met 5. Mannen tot my nae landt ghebaren / om bandtstocken te houwen om Hoepen van te maken/want onse baten waren heel schade-loos/ oock moesten wy Brandthoude hebben/ ick hieldt wacht in eenen hooghen boom oft daer volck gecomen hadde dat wy dan mochten na de Canoe loopen/ daerentusschen hebben de Maets bandt-stocken gehouwen ende oock brandthout/ dat wy t'savonts een deel te schepe brochten.

Den 10. dito eenen oosten windt met mop weder ghehadt/hebben noch al aen landt geweest om bandtstocken ende brandthout te halen.

Den 11. dito noch al aen landt daerover doende geweest/het was mop weder ende de windt oost.

Den 12. dito noch eenen oosten wint ghehadt het water ginck hol/ so dat wy geen houdt mochten halen.

Den 13. dito noch al oosten windt ghehadt met rede-lijck weder soo dat wy desen dach weder hout gheaelt hebben.

Den 14. dito eenen 3. w. windt ghehadt met tame-lijck schoon weder noch al brandthout gehackt.

Den 15. dito hadden wy variabelen windt en schoon klaren sonneschijn/ smorgens is onsen Stuerman met zijn seffen tot hem na landt ghebaren om brandthout/ maer het wert heur belet door sekere Spaengiaerts die uyt het bosch quamen springhen/ die onsen Stuerman met des Schimmans maet ende den Kupper ghevan-ghen ghenomen hebben/ die andere vier Maets siende dat het daer so toe ginck zijn na de schuyt toe gelopen/ daer sy mede Godt danck onghewetst te sepe gheco- men zijn/ wy hebben het spel uyt het schip aenghesien/ ende settender een Godelinck na toe/ dan wy kondent

qualijck bereycken / sy dat siende hebben ons met heur slachweerden gedreycht/ als rechts datse ons noch bet wilden hebben / wy merckende dat wy gheen kans en hadden om ons volck wederom te krygen/hebben bey- de d' anckers op ghewonden ende de zeplen daer by ge- set/ende zijn ontrent ander halff myle dwers van landt af gheloopen/ daer na by het landt henen zupdoost aen ontrent een halve myle verder daer zijn wy op een sang van 13. voeten waters gecomen / doen hebben wy't na de wal een wepnich ghelouden / ende geset tusschen de banck en het landt op 3. vadem streckgront/ doen heb- ben wy onse Canoe uyt gheset ende het loot mede ghe- nomen om de banck te diepen / ende te sien oft wy daer ober mochten / wy bonden niet min als 13. voet / ende also wy 12. voet diep gingen mochte wy wel daer ober/ alsoo't secht water was als een glas / dese banck leyt een cleyn miltgien vant landt/ en ontrent 7. mylen by zupden Bonas acres, doen wy ouer deselve banck waren kregghen wy 4. vadem streckgront/ ende zijn so ontrent een halve myle voorts ghelept tot daer wy ons ancker weder lieten vallen op vier vadem streckgront.

Den 16. dito variabelen windt ghehadt/ soo dat wy dien dach een wepnich maer ghelaveert hebbende ons weder geset hebben ontrent derdehalf myle vant landt op 5. vadem streck grondt.

Den 17. dito hadden wy den windt banden Oosten/ ende aen ancker liggende zijn wy door ghedreven/ soo dat wy noch eenen Ancker lieten vallen / ende schooten de steinge door.

Den 18. dito noch aen Ancker ghelegghen met onge- stadighen windt ende mop weder.

Den 19. dito noch aen Ancker blyven ligghen ober-
E. mits

mids dat wy ongheschiedigen windt met stilte hadden.

Den 20. dito bleven wy noch liggen met variabelen windt ende moettich weder.

Den 21. dito hadde wy variabelen windt nochtans liechten wy den Ancker ende zijn ontrent 4. Gelafen o. n. o. aen gheseylt/doen quamen wy op een sandtbanck van derdehalf vadem waters / soo dat wy't weder van de Banck ghewendt hebben 3. 3. o. aen/ ende doen weder gheset op 4. vadem steek-grondt/ dese banck streck haer 3. o. ende n. west ende is ontrent 9. mylen van Bonas acres ende ontrent 4. mylen van de nooydrwall ende 5. mylen van de Zuydrwal.

Den 22. dito eenen o. 3. o. windt gehadt met mist en snachts so harden windt dat de stenghen door moesten.

Den 23. dito de windt 3. o. aen ancker blyve liggen.

Den 24. dito de wint van den o. gehadt met redelijc weder/dan bleven aen ancker noch liggen daer wy aen door dreven/ so dat wy noch eenen ancker lieten vallen.

Den 25. 26. ende 27. dito met eenen oostelijcken wint en mistich weder aen Ancker blijven liggen hoewel het den 27. claer weder werdt.

Den 28. dito hebben wy eenen variabelen windt gehadt met schoon weder/so dat wy smorghens n. o. sonne onse zeplen daer by ghemacckt hebben/ ende zijn o. 3. oost aen gheloopen/ontrent 2. mylen geseilt hebben/ de hebben wy't weder geset op 4. vadem steekgrondt.

Den 29. dito hadden wy eenen variabelen windt en hebben smorghens het ancker op gewonden ende de sepleen daer by geset aent labeeren vallende/wy zijn weder op een droochte van sandt gecomen/ die niet dieper als 14. voer waters was/die bpeans midden in de Riviere leyt/ haer streckende 3. o. ende n. w. Na mijn goet-

duncken soo ist de selve droochte ghewest daer wy den 21. dito op gheweest waren / het welcke zijnde so ist deselve wel 5. of 6. mylen lanck/ savonts hebben wy't geset op 3. vadem steek grondt/ ontrent 4. mylen van de 3. wal ende 13. mylen van Bonas acres.

Den 30. dito kregen wy eenen n. w. wint/ so dat wy des smorghens ons Ancker ghelicht ende de sepleen daer by gheset hebben / loopende met een moepe koelte oostwaerts aen/doen werden wy aen de nooydr-zijde Monte Seredo wijs/ het welck eenen grooten hooghen berch is ghelijck keefkol/ hy lach o. n. o. van ons ontrent 6. mylen/ende anders gheen landt en mochtmen sien van dien Berch/ ende om der stilte willen hebben wy't gheset op 4. vadem steek-grondt / hier beghint het water weer een weynich sout te werden.

Den 1. ende 2. October hadden wy eenen oosten hertcoelenden windt met mistich weder.

Den 3. dito was de wint noch oost maer schoon weder/bleven noch aen ancker liggen.

Den 4. dito kregen wy smorghens eenen 3. w. wint soo dat wy't Ancker op ghewonden ende de sepleen ghespannen hebben/onlen cours nemende na Monte Seredo toe o. n. oost aen/ en savonts geset neffens Monte Seredo op een myle na daerby op vijftichhalf vadem steek grondt.

Den 5. dito stil weder/de stroom ginck hert in so dat wy door dreven/ liet daerom noch enen ancker vallen.

Den 6. dito eenen w. windt krigende/hebben onlen ancker op gewonden ende de zeplen by gheset/ dan also de windt strack weder 3. oost liep en hert coelde hebben wy't weder gheset op vier vadem steek grondt.

Den 7. ende 8. dito harden windt upten 3. o. gehadt soo dat wy aen ancker bleven liggen.

Den

Den 9. dito hadden wy upten 3. o. eenē storm so dat wy dooz dreebē/ lietē doe noch eenē ancker vallē de hielt.

Den 10. 11. heeft dien storm en wint noch al geduert.

Den 12. dito nam het weer een wepnich af doch de windt bleef zupdoost.

Den 13. dito eenen 3. 3. w. wint gekregen/ doen hebben wy d' anckers op ghewonden en die zeplen daer by gemaect/ ende zijn langs de noozdrwal henen gheseylt 3. oostwaerts aen tot op 2. myle by Isla des Flores daer wy het sabonts geset hebben op 6. vadem steekgrondt/ des nachts kregen wy eenen harden windt upt den n. w. so dat wy dien nacht wel een mijl dooz dreeben.

Den 14. dito noch eenen storm gehadt upt den n. w. soo dat wy dooz dreeben vooz 2. anckers so hart dat wy snachts noch eenen lieten vallen en noch evenwel dooz dreeben.

Den 15. dito laghen wy t' sabonts met het gat op Isla des Flores ontrent eens goteliner schoot vant landt/ wy waren wel 2. mylen dooz gedreeben vooz 3. anckers/ ick die siende dat het met ons niet lange aenloopen wilde/ oft wy souden aen de wal ligghen/ so heb ick de Maets gheseyt ende op heur begeert dat wy gelijckelijck een gebedt tot Godt met andacht souden doen/ op dat hy ons wilde beware/ dat wy niet aent wilde woeste Eylandt dreeben/ het selve hebben wy gedaen/ ende ick weder boven komende heb het loot laten vallen om te sien of het noch dooz dreef/ maer bevonden dat het vast lach/ daer wy altesamen inne verblijdet waren/ het weer beghonde te minderen ende de windt een weynig te seghelen/ soo dat wy wat van Landt beghesten te swaeyen met ons achter gadt/ soo dat het Eylandt mis ghedreeben soude hebben al haddet noch dooz ghedreeben.

Den 16. dito hebben wy inop weder ghekrege/ soo dat wy dien dach by de noozdrwal langes henen gheseylt zijn 3. o. aen/ tot dat wy het sabonts weder gheset hebben op 8. vadem steekgrondt.

Den 17. dito smozgens den Ancker weder opgewonden ende de zeplen daer by gheset/ lopende by de noozdrwal henen 3. oost aen tot dat wy't weder setten op 14. vadem steekgrondt.

Den 18. dito smozghens onsen Ancker weder op gewonden de zeplen daer by gheset ende by de noozdrwal langhs henen gheseylt op een halve myle daer aen/ tot smiddaechs dat wy by de Caep de S. Maria quamē/ daer hebben wy't op de ly ghesmeten/ ende de Canoe upt geset/ daer ick de Maets mede aen landt ghestuert hebbe/ met eenen brief geschreven aen Laurens Bicker/ die in een Hofsters Maet stack/ diefe aen eenen houten pael ghesanghen hebben/ op oft Laurens Bicker daer gekomen hadde/ dat hy daer dooz ghewaershouwet soude zijn hoe't met ons afgheloopen was/ op dattet hem doek also niet en ginck/ voozts meldende dat mijn meyninghe was na de Cust van America te seplen na luyt van onse Commissie/ vermeynende na S. Catharina te loopen/ het welcke op 28. graden by zupden de Linie leyt/ om ons aldaer te ververschen/ dooz dien dat wy niet meer als 3. gesonde Mannen int schip hadden/ de rest de scheers buyck hebbende/ doen desen brief aen Landt en de Canoe weoet om int schip was/ zijn wy voozts met eenen noozdr windt de Riviere uptgezept oost noozdoost aen tot sabonts toe dat de wint continueerde ende inop weder was/ soo dat wy des nachts onsen vooz 3. cours verbolghden.

Den 19. dito hadde wy cours en wint als vooz met inop

¶ 2.

mop

mop weder/ en quam dien dach op een Sandt van 9. baden/dan loopende een glas 3. aen kregen wy strack weder 25. vadem steeckgront/ inachts cours en windt vervolcht.

Den 20. 21. ende 22. dito cours ende windt als boven met goeden voortganc.

Den 23. 24. ende 25. kregen wy eenen 3. w. wint/ soo dat wy onsen cours geset hebben n. ten oost aen so wel inachts als daechs met tamelijken spoet.

Den 26. dito noch cours ende windt als booven met mop weder/ dien dach is onsen Trompeter gestorven aent roode Helisoen/ hy was d'eerste op de wederkerende Keyse/ inachts werdt de windt 3. met stil weder maer wy behielden noch onsen vorigen n. ten o. cours.

Den 27. 28. ende 29. dito op den voorsz. cours en n. w. wint gheseylt.

Den 30. dito kregen wy een zuydclicken wint/ daer wy n. w. mede aen gezeilt hebben/ dien dach is der eenen Man ghestorven Herman ghenoeit/ was een Oosterlinck/ inachts werdt de windt 3. w. ende onsen cours continueerde als booven.

Den 31. dito noch al n. w. aen gheseylt met zuydclicken windt ende mop weder/ dien dach is des Noor Jongen ghestorven.

Den 1. November was de windt noordwest ende onse cours w. 3. west het weder mottich/ desen nacht is der weder eenen Man ghestorven Pauwel Jacobsz. gehet.

Den 2. dito denselven cours ende windt ghehouden/ dien dach stofft Elbert een Jongen/ het was buyich.

Den 3. dito hadden wy schon weder/ ende zijn w. 3. w. aen gheseylt met een noordwesten windt.

Den 4. dito hadden wy den windt noordwest een

noorden ende onsen cours was west ten zuyden.

Den 5. dito n. o. ten n. aen gheseylt met zuyd wint/ dichte koelte/ ende mottich.

Den 6. dito sonder seyl ghezeven met eenen westen storm dach ende nacht.

Den 7. dito noch al dooz storm gedreven sonder seyl noordwaerts aen/ dien dach is weder een man gestorven Dircx Kupper ghenoeit.

Den 8. dito stormdet noch al upt den westen met regen/ slabonts keerden de windt w. ten 3. ende het weer nam af.

Den 9. dito walt mop weder/ n. w. windt ende onsen cours n. n. o.

Den 10. dito noch schon weder ende n. w. wint onse cours als boven/ inachts wert de windt n. w. ten n. ende het weder mottich.

Den 11. dito n. n. o. aen gheseylt met n. w. windt en mottich weder/ dien nacht is der weder eenen Man ghestorven genoemt Adriaen Jansz.

Den 12. dito noch met den selven cours ende windt aengeleyt/ dien dach is der weder eenen Man ghestorven Pieter Vanspelaet geheten: Ick siende dat 't volck dus storf hoe langer hoe meer ende oock swack werde/ so dat wy niet ons 3. het Schip duer de Zee brenghen moften/ het welck ons eenen al te zwaren last was/ sonder te weten wat wy doen souden/ want wy en konden de Cust van America/ te weten S. Catharina/ niet aert boozde krygen/ om ons wat te verbeteren/ ende ware (als gesept is) so swack dat wy onse Canoe niet en souden hebben konnen upt setten/ soo dat wy (als spulcr van lande gemerckt mochten hebben) lichtelijck overballen souden hebben gheweest/ deshalven dese onse swac

swacheyt aenliende/ hebbe wy (naemlijk ick/ de hooch bootsman ende de Schimman) overlept dat het heel ongheraden was de cours derwaerts aen te setten om daer aen te landen/ maer hebben goet gebonden nae de Cust van Guinea te lopen by de duytsche Schepen om meer hulp te krijge/ doordien dat wy aen de heele Cust van America oft Bresilien geen kans en hadden/ want het zijn al Spaengiaerts en Pootugijzen oft wel wilde menschen eters die daer wonen/ soo dat wy genoegsaem aldaer schip ende goet/ ende moghelick oock het leven quijdt soudē raken/ quamen wy niet een langhe ghevanckenisse by dat waer veel sulcx alles wel ghemerckt ende rijpeliicken op ghelet hebbende/ zijn wy te samen van eenderley meyninge geworden om na Guinea te lopen/ oft na west Indien so wy de Cust van Guinea niet condē krygen/ dien nacht noch al den vorige windt ende cours behouden.

Den 13. 14. 15. ende 16. was de windt noorden het weder moy/ ende onse cours o. n. o.

Den 17. dito was de windt o. ten n. ende onse cours n. o. ten o. maer snachts keerde de windt weder n. en wy setten onsen cours als vooz. o. n. o.

Den 21. dito windt ende cours vooz. doen is onse hoochbootsman gestorvt Cornelis Cornelisz. geheten/ snachts werdt de windt n. n. o. ende wy hebben onsen cours oostwaerts aen gheset.

Den 22. dito was de windt n. w. ende onse cours n. n. o. wy schoten dien nacht ende bevonden dat wy onder den Tropicus Capricorni waren op 23. grade 30. m. by zuyden de line Equinoctiel.

Den 23. dito noch al mottich weder/ cours en windt vooz. dien dach is Frans Claesz. van Limboezh een

Zongen/ gestorven/ snachts werdt moy weder metten vooz. windt/ ende wy setten onsen cours als vooz.

Den 24. dito cours ende windt vooz. / dien dach is weder eenen Man gestorven hoert van den Sande genoemt.

Den 25. dito hadden wy moy weder ende windt als vooz. n. w. ten n. so dat wy onsen vorigen cours behielden/ dien dach zijnder 2. gestorven/ Jacob Jansz. Cor/ ende Cornelis Jacobsen.

Den 26. dito noorden aen ghezept met eenen o. n. o. windt en moy weder.

Den 27. dito noch al windt ende cours als boven.

Den 28. 29. ende 30. dito noch al windt ende cours vooz.

Den 1. December noch al op die cours seplende hadden wy dien dach de hoochde van de Baey de Todos los Santos/ liggende op 13. grad. by zuyden de Linie.

Den 2. dito was de windt oost ende onse cours n. n. o. aen/ ick ben oock heel swack geworden vanc schuerhuyck als oock de Schimman/ alsoo dat wy gheen gesondt volck meer te Scheppe hadde/ so dat wy niet langer pompen konden/ dan het Schip was meest dicht.

Den 3. dito noordwaerts aen ghezept met eenen o. n. o. windt.

Den 4. dito daechs n. n. o. aenghezept met oosten windt en moy weder/ doen hadden wy de hoogde van 9. graden ende 30. min. by zuyden die Linie/ snachts noordwaerts aen ghesepit met o. n. o. wint ende moy weder.

Den 5. dito noch noordwaerts aen gesept met een o. n. o. windt/ tegens den dach werden wy de Cust van Bresilien ghewaer/ mijn ghysinge was daer wel tseftich

E 3.

mijlen

nijlen boven te loopen / dan het scheen dat de stroom ons meer nederwaerts gheset hadde / als wy vernemen konden.

Den 6. dito moegens siende dat wy boven het landt niet en mochten ende dat wy wenden moesten daer wy geen macht toe en hadden / so zijn wy uyttermaten be- droeft geweest / nochtans moesten wy daer aen so wy te- gens het landt niet aen loopen en wilden / soo hebben wy noch (te weeten de Schimman ende ick) het Schip ge- wendt met grote pijn / ende brochten een quartier soe- kens toe eer de seplen sechep stonden / daerom siende dat wy niet boven Bresilien souden konnen gheraken om des stroomis wille de om de zuydt loopt ende des wints wille die een half Jaer o. ende n. o. waeyt / soo dochtet my oock onmoghelijk te wesen dat wy in west Indien souden connen comen / daer wy geern gheweest hadden by de dypdtsche Schepen / en belagende Guinea daer waren wy af verbleken / soo datter scheen een plaghe te wesen van Godt den heere / den welken bekent is tot wat eynde hy gebenedijt sulc het gheschieden / den vy- andt laghen wy voor de deure / ende de Spaets wilden- der inne wel weetende nochtans als wy daer inne qua- men dat wy Schip ende lijf quijt waren / het welck ick haer al voor hiel / daerom sy antwoorden / dattet steen- herten moesten wesen die alsulcken allendighen Volck als wy waren quaedt ronden doen / zynde dus weynich ende also sieck : Aldus kernende ende clagende zijn wy vast zuyd oost in Zee gheloopen / want ick hadde voor my ghenomen mijn beste te doen om boven het Landt te raken / soo niet so was noch mijn hope dat daer eeni- ge Franse oft Engelsche ghecomen waren die wy in handen ghebalen souden / hebben / want my docht dat

het noch beter was als in handen van die Poortugij- sen / daerover nam ick sniddaechs de hoochde ende be- vondt dat wy op 7. graden by zuyden de Linie waren / snachts sepleiden wy zuyd oost aen.

Den 7. dito noch al zuyd oost aen ghezept / dan sla- vons hebben wy het weder met grote pijn n. n. o. aen ghewendt / de windt was oost.

Den 8. dito hadden wy noch oosten windt ende n. n. oosten cours moey weder / ende konden niet wel langher stueren / hadden eenen Zultsack onder het lijf ende een kussen onder het hooft / ende soo lagen wy by het Roer en stuerden / desen nacht sterft Geraert Drancken.

Den 9. dito des middaeghs werden wy het Landt weder ghewaer doen wy eenen halven graet met la- veeren verloren hadden / wy hebben weder zuyd oost aen ghewendt met eenen oost noordt oosten windt ende dien nacht viel die Besaens roede op mynen Arm / soo dat de pype scheurde en ick in omnacht viel de Schim- man liet het Roer springhen / ende goot my Azijn in het Aensicht / soo dat ick weder tot my selven quam / doen hebben die Spaets alle ghelijck gheroepen / Schipper wilt ghy noch niet na Landt / Schipper wilt ghy noch niet aen landt ? Ende ick hebbe alsulcken schrick ghe- kregen doen de Roede op myn arm viel al evenleens oft daer pemandt gheseyt hadde / nu moet ghy na landt toe / soo dat ick tegens de Spaets gesept hebbe / wy mo- ghen na landt toe houden ende hopen dat wy niet ghe- hanghen sullen werden / wy sullen na Fernebock loopen op hope dat daer eenighe dypdtsche contract Schepen mochten ligghen op de Reede / die ons eenighe hulpe mochten doen / het sy met Volck ende Orangie Appel- len by te setten oft eenighe andere middelen / dus pra- tende

tende hebben wy door ghenome de Schoot smogghens te vieren ende na landt te houden.

Den 10. dito hebben wy de Schoot af ghebiert / en nae fjernebock toe ghehouden / soo dat wy op de Reede quamen / dan daer en laghen geene Schepen / ende het waepede los herdt dat wy gheen en moet en hadden de Zeplen in te nemen / want wy souden se hebben moeten los int hyl laten loopen / sonder deselve te konnen in halen / het welck soo veel windes gheschut soude hebben / dat het gheen Ancker soude moghen teghen ghehouden hebben / soo dat wy (siende dat het te herdt waepede) voor den windt langhs de Wal na de Baey geseilt hebben op hoope oft het tot een beter weder kerde / so dat wy desen dach zuydwaerts aen langhs de Wal tot de Caep S. Augustijn toe gheseylt zijn / ende van daer snachts zuydt west aen met eenen oosten windt.

Den 11. dito noch al oosten windt ende 3. west aen gheseylt dach en nacht.

Den 12. dito hebben wy noch al dien cours aen gheseylt / dan somwylen soo wy niet langher stueren conden lieten wy het een poosle dypven / dan grepen wy weder eenen moet ende hernament / aldus martelden wy vast henen / des avonds nam ick noch de hoochde aen Oculis Tauri, ende bevondt ons op 15. graden by zuyden die linie Equinoctiael / des nachts noch al by landt henen gheseylt met oosten windt en dicke koelte zuydwest aen.

Den 13. dito noch dach en nacht cours en windt als boven behouden / dien nacht heb ick gheschoten ende bevonden dat wy waren op die hoochde van 12. graden ende 40. minuten : Doen zijn wy een quartier voort gheloopen ontrent 6. mijlen / hebben wy t. gheset

op 20. vadem / haer lieten wy die Zeplen van boven neder loopen / ende aen mijn schieten hadden wy de Baey van Todos los Santos, d'welcke ons wel suer ghenoech gheballen was om te kryghen / want als ick schieten soude so viel ick beswynt daer henen / door dien dat ick het licht niet verdraghen conde.

Den 14. dito (welcke Dinerdach) smogghens heel vroe doen het dach werdt saghen wy het Casteel van de Baey voor / daer wy ontrent 2. mijlen by noorde af laghen : Ende den selven dach isser een Visscher ons aen boort ghecomen / denwelcken wy ghebraccht hebben oft daer eenighe dypdtsche Schepen in de Baey laghen : Hy seide 2. Ick vracchte hem oft hy my wilde aen een van selve letten / hy seide ja / dan dat zijn Schuytken te cleyn was / en dat hy des ander daechs soude weder comen met een groter / ende also is hy weder aen landt ghevaren.

Den 15. dito is weder een ander Visscher aen boort ghecomen / denwelcken wy oock vracghden oft daer dypdtsche Schepen in de Baey waren / deselve seide oock ja / Ick vracghde hem oft hy my daer aen brengen wilde / Hy seide ja : daerop heeft hy my in zijn Sangada oft Schuytken ghenomen / maer hy brocht my voor den Gouverneur teghens mynen danck / want mijn meyninghe was maer wat verberfchinghe wylt den Hamborgher te krijghen ende dan wederom door te ghaen / dan het is my ghesaelt / doen ick nu voor den Gouverneur quam hebben sy my terstont daer verhoort / vracghende van waer ick van daen was / ende waer wy gheweest hadden : ende oft wy oock meer Schepen by ons ghehadt hadden : Ick seide het haer altsamen / behalven de Cust van Guinea ende van S. Thomae daer

miffaers

missaeckte ick/voorts vzaegde hy my oock oft ick gelt int schip hadde (want haer dochte dat wy Silver in moesten hebben/ om dat wy in de Silveren Riviere gheweest waren) sy spraken my hardt aen als oft sy my hadden willen pynighen/ Ick seide datter niet in en was als een stuck van 2. thien oft twaelf/ en heb mynen byndel upt mijn nouwe ghehaelt en den Gouverneur gegeven/ seggende dit is al 't gelt dat ick heb/ be/hy heeft open gedaen ende heeft 12. stucken van achten in ghevonden die hy my weder ghegeven heeft/ voorts hebben mynen arm recht ghespaelt de al crom ghegroept was/ ende my by een vrou ghebrocht de my helpen soude tot dat ick weder gefont waer/ dien dach is Jacob Pieterz. ghestorven.

Den 16. dito is ons Schip binnen gebrocht ende beghost te lossen/ hebbende al prijs ghemaect datter in was Godt betert/ dan onse volck datter noch in was hebben inde Stadt ghedragen ghelijck sy my oock gedaen hadden/ want wy en konden niet gaen/ daerse elc bysonder verhoort hebben/ oft wy al upt eenen mond spraken/ als wy oock deden/ want ick hadde de maets te vooren onderricht hoe sy spreken souden/ oft het my mislucte van aen die dupdelche schep te geraken/ doen wy nu al verhoort waren/ zijn wy alle vijf die van 42. over ghebleven waren/ in een huys by malcander be- stelt met een vrouwe by ons die ons handt-reyckinge dede.

Den 17. tot den 24. dito hebben wy al by malcander huys ghehouden/ doen isser een Meringe by ons gecomen de seide dat ons de Gouverneur spreken wilde/ deselve heeft ons in de Gebancknisse gebrocht/ seggende tot ons dat daer 7. Hollandse Dieven quame

om de Stadt in te nemen/ wy wilden niet geloben want wy en wisten van geen Armade/ ten lesten werden wy des Princen blagghe ghewaer door de traethe van de Gebancknisse/ d'welcke opt water stont/ een wepnich daer na begonden de Schepen te schieten ende die van de Stadt wederom/ die Burgers riepen en kreten oft sy de Stadt al quijdt gheweest hadden/ ende liepen een deel met Vrouwen en kinderen ende goet te boeschwaerts in/ twelck de Gouverneur wijs werde/ ende liet strack 4. Galgen timmeren/ onder die een recht voor het Gevangen/ ende het ghemeyn Shepupel seide dat wy daer aen hangen souden/ wy lagen de Galge vast maken/ siende malcanderen seer boevich aen/ ten lesten werdet ons geleyt datse om ons niet gherecht en wert/ maer om der Borgeren wille/ om datse niet haer goet bluchten: De Gouverneur liet een gebot upt gaen/ dat men elc eene die zijn goet int bosch brocht oft vluchte strack op hangen soude/ die Schepen hebben vast gheschoten/ dan 'tvolck en dorst niet aen landt kome/ mijn meyninge was soo daer 100. mannen aen Landt ghecomen waren dat sy 't upt de Stadt al verlopen souden hebbe/ want de schrick wasser in/ dan daer na verfont ick dat in de schepen veel sieck volck was/ sy holpen een Doortegijs Schip met 20. Lepelstucken in de grondt/ en namen onse Schip oock dat noch wel half vol coopmanschap was/ voorts namen se noch sommige Varenken ende andere clepne scheepkens/ bernenen ende blaken den de Kerckkens ende Supcker-molens/ ende scheten ontrent 3. mylen vande Stadt op den Oucaer/ dat ons dapper beswaerde.

Den 1. Januarij Anno 1600. hebben sy ons Schip in brandt ghesteken/ eerst daer uptgenomen hebbende al het

het gene dat los was/ sy verbranden oock te vozen een
 Barck oft twee/ sy lagen ontrent een maent inde Baey
 ende een Maent hielden sy af ende aen/ keshgende alte-
 mer een Barck: Sy schreuen oock om ons te lossen/ dan
 konden sulcx niet verkrijgen/ also zynse ten laesten dooz
 gheghaen/ dat te quader vooz ons was/ want sy meyn-
 den dat aen ons by wat verlanck lach. Doen nu die
 voorsz. Hollandsche schepen wech waren/ hebben wy
 Verstoenen laten schryuen aen den Gouverneur/ dat
 hy ons upt het vuyple stinckende gat wilde laten/ so dat
 hy ten laesten mede-lijden niet ons gekregen heeft ons
 upt latende doch evenwel zijn Ghevangens blyvende/
 ons gevende des daechs eenē halve Testoen den Jan/
 daer ober liet hy verkondighen dat ons niemandt upt
 het Landt mocht voeren op lijf straffe/ seggende dat hy
 na Portugael gheschreyen hadde aen den Coninck om
 te weten wat hy niet ons doen soude/ somma wy liepen
 daghelick achter straten in grooter armoede/ soo dat de
 Bozgers dicwils seypden dat wy in eenen soberen staet
 waren/ datter lichtelijck sulcken bescheyt soude mogen
 comen daerwede wy noch aen een Galge geraken sou-
 den/ want het was des Coninck ghebodt dat al de gene
 die sonder Contract dooz de Linie voeren/ lijf en goetd
 verbeurt hadden/ daer by voegende dattet 4. Jaer ge-
 leden was datter doen oock een Fran-man dooz noot
 in gecomen was wiens volck wel anderhalf Jaer lanck
 de straet liepen/ ende dat daer na noch bescheyt quam
 upt Portugael datmense hanghen soude/ ende datse
 oock ghehangen werden/ deshalven raeden sy ons con-
 den wy wech comen dat wy't doen soude sonder op het
 bescheyt van Portugael te wachtē/ aldus dooz der boz-
 gers reden in benauchteyt des herten gejaecht zijnde/

hebben wy beghonnen te overleggen/ hoe dat wy best
 upt den lande souden connen gheraken om tot alsulckē
 ongheluck niet te comen/ Ick heb de Maets te vozen
 ghehouden van een lege Barck om daermede af te lo-
 pen niet victualie/ sy wilden heur daer toe niet verstaen
 oft het moest een Barck met Supcker wesen/ meynen-
 de dat de Supcker goet mede genomen was/ daer op
 heb Ick heur vooz ooghen ghehouden dat ick sulcx te
 doen mynent halven niet bestat en wilde/ want indien
 ons den aenclach misluckte soo en souden wy de Gal-
 ge niet ontgaen mogen/ maer souden ghehangen wor-
 den als Dieben/ dan nemende een leghe Barck al kre-
 ghense ons dan weder dat wy dan gheenen nootd van
 het Lijf en souden hebben/ want sy souden wel sien dat
 wy't niet om dieverpe maer om te huys te geraken de-
 den/ oock was den aenclach op een Barck Supckers
 vooz mijn begriyp gants niet om upt te richten/ ober-
 nudts datter alle nachten 9. oft 10. Mannen in slapen/
 want al wakt soo datse gheen wacht hielden/ so konden
 wy nochtans niet ons bijven sonder gheweer wepnich
 bedryven/ daer wel 20. Barcken by den anderē lagen/
 en als wy die al in gehadt hadden/ so moesten wy noch
 wel een myle zeplen eer wy upt het gat wart/ waer ober
 stilte oft contrarie windt op-comende oft eenich ander
 ongheluck/ so waren wy vooz seker lyveloos/ nochtans
 wilde sy heur tot de lege Barck niet verlaen/ hetwelck
 dooz myn ghemerckt zijnde/ heb ick een onder dien Coz-
 nelis Comissen ghenoeint mijn hert te kennē gegeven/
 seggende dat ick wel moet hadde upt den lande te ghe-
 raken so verre hy mede wilde/ daerop septe hy ja/ soo
 heb ick hem gheseyt dat ick een cleyn Barcken hadde
 sien liggen tot Villa veia een halve myle van de Stadt/ als
 se we

eselve daer weder quam dat wy daer mede dooz soudē
gaen na Fernebock toe/ ende soo wy ons daer niet ber-
ghen en konden/ oft dat die dupdtsche Schepen gheen
doen met ons wilden hebben dat wy heur dan na wat
Victualie ghebracche soudē hebbe niet een Compas/
ende seplen dan na de Cust van Guinea by de dupdtsche
Schepen aldaer d'welck wel 600. mylen van Ferne-
bock is/ dit aldus besloten hebbende/ heb ick een land-
caerte besien ende de routen op gheschreven ende een
loose Has. caerte ghemaect/ om op de selve te seplen/ so
zijn wy daer na op die Barckien wel 14. daghen ghaen
loeren/ ten lesten ist daer weder ghecomen/ en wy heb-
ben van verre bespiet datter eenē Man in was die der
na onse gissinge in sliep/ daerover zijn wy int bosch ge-
gaen daer wy 3. oft 4. hondert suere Orangie-appelen
ghepluct hebben/ die wy aen een sy ghelept hebben om
ons daermede te behelpen tot dranck in stede van Wa-
ter/ van daer inde Stadt ghaende daer wy om 6. Rea-
len dat al ons gelde was/ ghekoft hebben wortelen van
van homen/ dat daer hun broodt is/ nu soo den Abont
aen quam dat wy smachtes te wercke soudē ghaen/ soo
heeft ons goet ghedocht het selve noch eenen van onse
Maets te kennen te geven/ op dat wy niet ons 3. soudē
wesen/ soo dat wy't onsen Bus-schietter aen ghaben/ die
strac mede wilde/ daerop zijn wy slavonts metten an-
deren gaen slapen op ons ghetre gissende/ doen het nu
10. uren was zijn wy niet ons dypen op gestaen/ de eene
vooz d'ander na op de strac gaende/ latende de andere
2. liggen slapen/ ende hebben onse voorberede victua-
lie genomen daer mede zijn wy niet sonder grote angst
upt de Stadt gheraecht (want de Voorsten staender des
nachts open) en zijn also den 24. Dey na het Barckien

toe ghegaen/ den Here biddende dat hy onsen aendach
wilde ten besten laten vergaen/ by het barckien comen-
de hebben wy onse Appelen ghaelt die wy verborgen
hadden/ en die op strande ghebrocht/ aldaer wat wachtē
tende tot dattet een voor- ebbe was/ doen heb ick ende
Cornelis Conissen elck eene Orangie appel in de sack
ghestecken/ om het volck den mondt te stoppen die in de
Barck mochten wesen op datse niet en kreten/ om heur
voorts handen en vorten te binden en aen landt t'win-
ten: Nu en kondē wy aen Barckien niet comen/ want
het lach aen zijn anker wel eenē steen worp van strant/
so dat wy niet en kleden schuytē daer aen varē moftē/
onse Boschietter swont voorts aen/ want wy en had-
den geen kleem/ en ick ende Cornelis sprongen over/
meynende datter volck in was/ maer daer en was nie-
mant in/ wy hebbe onse proviande van strandt ghaelt
en aen boordt ghebrocht/ en wel corfende merckten wy
dat daer gheen Plechten in de Barck waren om ons
Sten onder te bergen/ so dat wy verlegghen waren niet
wetende waer het drooge soude staen/ somma wy had-
den doen wel gewilt dat wy't noyt bestaen en hadden/
want het eten moftē droge staen oft het moft bederven/
daerop sagghen wy malcanderen vast droevich aen/ niet
wetende wat aengaen/ ten laesten hebbe ick tegghen die
anderen gheseyt/ wy zijnder nu in wy moetender dooz/
alst regent soo moeten wy onse cleederen upt trecken en
bedecken het Sten daer mede dat het drooch blyft: Al-
dus zijn wy met een Voor- ebbe de Bap upt gheseyt/
dan het begon strac te regenen/ ende die windt te va-
rieren/ so dat de kieren upt moften om over de Oran-
gie appelen te decken/ doen saten wy alle drie naert en
clappertanden/ hoewel dat het daer te Lande heet is/
noch.

nochtans viel ons den Regen so kout op het Lijf inden donckerē nacht dat het een wonder was/ evenwel hadden wy eenen goeden moet om dat wy meenden wy te worden.

Den 25. Mey smorgens waren wy soo verre in Zee dat wy het Landt niet sien en mochten/ diefhalven wy seer verblijdt waren/hopende datse ons niet binden en souden by aldien datse ons sochten/wy waren wel in onsen sechick hoewel dat wy maer een open Barckjen hadden/het welcke niet groter als een Streper-schuyt was / smiddaechs isser eenen harden windt op ghescheyken met Reghen/ soo dat wy onse kleederen weder upt moesten trecken met Hembr en al / als dan den Reghen weder op hiel soo deden wy de natte kleederen weder aen/ ende sulcx tot seuen oft acht repfen op eenen dach/ dit duerde 5. Etmalen lanck dat ons de windt niet die- nen en wilde / die nochtans een half Jaer door meest goet waerde / dan wy hadden iust het ongheluck dat het weder so seer ontfelt was/het welck boven twet oft drie mael int Jaer niet en geschiet/ten laesten siende dat wy om de koude niet langhet harden en condon/ beslo- ten wy een Reede te soeckē tot dat het mon weder wer- de/ also wy oock dedē lopende achter een Riff/ daer wy de Dregge in den grondt ghesmeten hebben/ soo dat wy een Reede hadden ligghende ontrent een Schuyts lengde bande Strandt ende oock soo verre vant Riff/ wy maecten vant Seyl een Tente daer onder zijn wy ghaen ligghen slapen/ smorghens zijn daer twee Doorz- rugjfen by de Schuyt ghecomen die tot heuren middel toe int water stonden/ de welcke by ons in de Schuyt souden ghecomen hebben hadden sy het moghen gron- den/ doen sy niet en mochten hebben sy ons aen gheroec-

pen/ wy laghen en sliepen ende zijn vant gheroep ende ghecrich wacker geworden/ soo dat wy upt leken en saghen de Spaengiaerts slaen beiren oft sy dol en bes- leten hadden gheweest/ seggende dat wy de Schuyt oft Barck aen Landt souden brengen/ wy gheluten ons oft wpt doen souden/ dan het was ons minste meynin- ge/ want ick liep na de Dregge ende de Maets leyden kraer elck een Kiemken toe/ doen sy dat saghen dat ick de dregge op haelden en dat de Maets beghonden van haer wech te roepen / soo hebben sy met Pplen na ons toe gheschoten/ dan elcke repse dat sy schoten doken wy neder/ sy schoten t'elken scheut teghen de Schuyt aen datter clapte/ tot dat al heur Pplen verschoten waren/ sonder nochtans yemande van ons Godt danck te ra- ken/ doen hebben wy het Zeyl gien weder daer by ge- maect ende zijn een stuck te Zee waerts in ghelooopen/ tot dat wy een Barcke gewaer werden die loefwaerts van ons was ende ons hert in seplden/ waer door wy achterdenck n hadden dat het een Barck was die ons soecken mochte / dus siende dat wy hem niet ontfeylen en kouden / zijn wy voor den windt wederom na lande toe ghelooopen ende aen strandt gheseyt / vresende dat sy ons slaen oft slooten souden / aldus zijn wy weder- om tegen onse meynunge in de Bay ghecomen daer wy stract in de Gevanchenis gheset werden ende 5. weken met ons dypen saten / ten laesten zijn wy door veel bid- dens daer weder upt gheraert / so dat wy weder langs de stract liepen alsoo wy te booren pleghen te doen/ nae dien dat wy daer upt waren heb ick ghesocht meer als opt om eens te Lande upt te gheraken / vresende voor het bescheyt van Lisboa/ daer waren twee dypdsche Coopluyden die een Barck met Orangie Appelen na

Verneboek bevrachte hadden/ick sulcx vernemende ben
 heur aengherant/biddende datse my mede wilden ne-
 men/het welke sy my lange gheweyghert hebben/ten
 laesten zijn sy noch door veel biddens vermozwet ende
 hebben my met Cornelis Conissen inde Bark heym-
 lijk ghenomen gaende t'zepl/daerop kregghen se strack
 harden windt ende een leck Schip alsoo dat wy weder
 per force in komen moesten na dat wy 2. daghen in Zee
 gheweest hadden/doen stonden Cornelis en ick als ooc
 die Cooplynden in gheen cleppen ancr/want wy soz-
 den dattet upt komen soude alst oock ghebeurde: De
 Gouverneur ontboort ons voor hem ons dregghende
 met de Salge/dan ten laesten heeft hy gheseyt dat hy't
 ons dese reyse noch verghaft/dan so verre als wy't we-
 der deden/oft dat hy't bemercken conde dat wy sulcx in
 sin hadden om ons te verberghen in eenige hupsen oft
 schepen/dat hy ons strack soude doen ophanghen son-
 der te waerschouwen/ende aldus liet hy ons weder los
 gaen sonder in de Gebanken te raken/daer wy wel
 blyde om waren/wy liepen weder laner de strack maer
 men ghaf ons gheen onderhoudt meer/soo dat wy niet
 wisten waer wy langher de kost krijgen souden/ick be-
 gaf my by eenen Schoenmaker om schoenen te maken
 om de kost/andere van de Haets slopten ghebreyde
 Couffens voor de Rupden/en also socht elck een zinnen
 kost te winnen: Aldus nu een wijle tijds in armoede
 wesende/sonder eenigen middel te sien om upten lande
 te gheraken/so heeft doen (als al onsen raet ten eynde
 was) Godt middel ende wech ghewesen daer wy wep-
 nich op verhoopt hadde/ende dat door de onverdachte
 romcke van een groot Heester de daer in de Wap quam
 hy den welcken mijn Cozijn 4. Jaer tot Lissebon ghe-

woont hadde/Ick werdet wijs dat hy in de Wap was/
 ende heb my by hem bekendt gemaecte/so dat ick hem
 ghebeden hebbe dat hy den Gouverneur voor my bid-
 den soude dat hy my los wilde laten/het welck hy be-
 loofde te doen/en een wijl daer na heeft hy ons los ghe-
 kregghen/want de Gouverneur ontboort my voor hem/
 my vragghende oft ick daer niet moede gheweest was/
 ende oft ick niet wel na hups begheerde te wesen/Ick
 antwoorde Ja/so verre als ick licentij mochte verwer-
 ven/daerop heeft hy gheseyt/dat hy my by sprack/
 dat ick gaen oft varen mochte daer ick wilde/mijn hert
 spronck my van blydenschap inden buick/end heb hem
 grootelijc bedanke nemende mijn afscheyt/ende van
 stonden aen heb ick oock na een Schip vernomen dat
 no Lissebon wilde/de welke daer genoeg waren/dan
 niemant en wilde my mede nemen/ick sulcx siende ben
 strack by den Gouverneur ghelopen/ende klagede hem
 dat/die terstont eenen Schipper ontboden heeft/den
 welcken hy bevolc heeft dat hy my per force mede moest
 nemen/dese sulcx merckende is snaches te seyl ghegaen
 om my te laten staen/ick dit siende dat ick upt den lan-
 de noch qualijk gherake conde doen ick al schoon by
 was/dochte wel hoe waer het my soude gheweest heb-
 ben onvry zijnde/ten laesten ben ick by een Hambur-
 gher Schipper gheghaen den welcken ick ghevracht
 hebbe oft hy my mede wilde nemen/ende die seyde Ja/
 daerop ben ick strack in zijn Schip geghaen al waer so
 dat hy daer noch 2. Maenden moeste verroeben eer hy
 zinnen last in hadde/maer ick en was noyt weder aen
 Landt/so dat die bant landt niet en wisten oft ick was
 over langhe wech/dus hiel ick my al te schep vresen-
 de so ick aen landt ghelopen hadde datter niet pewers
 eenige

N.º 5

eenighe haperinge op ghecomen ware/ daer ick weder om vast ghebleven hadde.

Den 7. October smorgens ontrent te 9. uren (nieuwe Maen zijnde) zijn wy uyt die Bay de Todos los Santos ghezeyle al laberende/ met eenen zuyd oosten ten zuyde windt/ daer ick tegens mynen danck 10. Maenden geweest was.

Beschrijvinghe op de Figueren van Nom. 5.

van de gelegenheyt van de Bay de Todos los Santos.

De voorz. Bay van Todos los Santos is ghelegen (als voorgefeyt is) op 13. graden by zuyden de Linie, ende is ontrent derdehalf myle vviyt ende midden in de Bay ist van 12 tot 18. vadem toediep, de vvelcke n. n. oost innenvaerts ende z. z. vv. uytvaerts streckt, ende een vvest z. vv. Maen maectt voor de Stadt volle Zee, vvelcke Stadt aen de noort zijde van de Bay op het hooghe ghelegghen is, ontrent een myle van den Hoeck daer het Casteel S. Anthonij ghe-noemt, staet, van den selven hoeck loopt een banck van 6. vaders een myl z. o. in zee, alst hart vvaeyt so rabbelt het vvater op deseive Banck vvat, dan daerom en moemen niet schroomen vvant 'tisser diep ghenoech: Die de Bay op vvil soecken van Martio tot October die loope op 13. grad, ende soecke het landt also aen so sal hy recht op het gat vervallen, het Landt streckt sick by zuyden de bay z. ende n. ende is een vuyle Cust, dan so yemandt de Bay aen soecken vvil van October tot Meerte toe, die soecke het landt aen op 12. graden ende een halff om des strooms vville, vvant van October tot Meerte gaet den stroom om de zuyd, ende soomen binnen dien tijdt by zuyden verviel, so soud' men qualijck de Bay kunnen krijghen, het landt streckt hem by noorden de Bay z. vv. ende n. o. Het is een schoone Cust

om de Bay aen te soecken ende oock seer kenlijck, van verre vertoont het hem als oft daer een deel Webben op den Bleyck lagen so vvut ist, ende 6. Maenden loopt de stroom om de zuydt, ende vvederom 6. Maenden om de noort, ghelyck de Sonne oock doet.

Beduydenisse van dese figure: A. Is dat Casteel S. Anthonij genoemt, liggende op den hoeck van de Bay. B. De Stadt, Todos los Santos genoemt. C. Villa veia. D. Beduydt de 7. Hollandsche Schepen, d'vvelcke ontrent een Maent hier in Bay lagen, ende een Maent af ende aen hielden, nemende altemet een Barck, schreven ooc om ons te lossen dan konden sulcx niet vercrygen, als hier voor in nom. 39. breeder verclaert is. E. Ons Schip genaemt de Silveren Werelt, 'vvvelck de voorz. Hollandsche Schepen (eerst daer uyt ghenomen hebbende al'tgene dat los vvas) hebben in brandt gesteken. F. Is het Portugijs Schip op hebbende 20. Lepel stucken, 'vvvelck de voorz. Hollandsche Schepen ooc in den gront helpen.

Dien nacht met verscheyden coursen geseylet om onghetadicheyt des wints wille.

Den 8. dito was de wint oost en o. n. o. en onse cours 3. 3. o. met mop weder.

Den 9. dito variabelen wint ende mottich weder ghadt soo dat wy als nu 3. 3. o. aen liepen / als dan vvederom nooydt nooydt oost.

Den 10. dito mottich weder ende zuyden windt onse cours meest nooydt oost ten oosten aen.

Den 11. dito mop schoon weder met o. 3. o. windt en onse cours was meest n. oost ten n. Wy lieten snachts het loot vallen/ also wy sdaeghs het landt noch int gesicht hadden ghehadt / ende bevonden diepte van 24.

f 2.

ba

badem/zijnde anderhalf myle van het Landt.

Den 12. dito meest 3. o. ten. o. aen gesept met o. n. o. windt/mop weder en sterrenlichte/bevonden ons doen op de hoogde van 13. grad. 4. min. by zuyden de Linie.

Den 13. dito was onsen cours 3. oost aen met eenen o. n. o. windt.

Den 14. dito 3. o. ten zuyden aen gezept/dien nacht heb ick Oculis Tauri bevonden boven den Horizont 59. graden en 15. min. daer heb ick 15. grad. 40. min. toe ghedaen/her welek zijn declinatie is/compt t'samen 74. graden 55. min. die af ghetrocken van 90. gradē blijft 15. graden 5. min. so veel als wy by 3. de Linie waren.

Den 15. dito o. n. o. windt ende 3. o. ten 3. cours met mop weder.

Den 16. dito 3. oost ten o. aenghesept met variabele winden.

Den 17. dito schoon weder en sterren licht/de windt n. o. ten o. ende onse cours 3. o. ten o.

Den 18. ende 19. dito meest n. oost ten oosten windt gehadt ende 3. o. ten o. cours ghedaen.

Den 20. 21. ende 22. dito meest al n. n. o. windt en o. 3. oosten cours met mop weder.

Den 23. dito met eenen o. windt n. n. o. aen gesept/snachts was de windt zuyde oost.

Den 24. ende 25. dito in stilte luttel verriert/ende den 25. snachts wat gesept ende de hoogde genomen aen Oculis Tauri/so dat wy ons bevondē op de hoogde van 19. graden 5. min. by zuyden de Linie.

Den 26. dito kregen wy eenen noordoosten wint/en hebben o. 3. o. aengeset/snachts keerde de windt n. o. ten noorden ende wy noozd west ten noorden aen.

Den 27. dito werdt de wint n. o. ende wy hebben on-

sen cours oost 3. oost aen geset/en elabonts hebben wy't metten selven windt n. n. w. aen gestuert/mop weder.

Den 28. dito noozt ten westen aen ghesepit met eenē oost noozdt oosten windt.

Den 29. dito waren wy op de hoogde van 16. graden 50. min. Windt ende cours als voor.

Den 30. dito met noordoosten windt en mop weder meest oost zuyd oost aenghesept.

Den 31. dito hebben wy't noozdt noozd west aen gewent de windt noozd oost zijnde/dan elabonts metten selven windt oost zuyd oost aen ghesepit.

Den 1. November al noozt noozdt west aen ghesepit.

Den 2. ende 3. dito al meest noozd oost en oost noozdt oosten wint gehadt/ende noorden ten westen cours gesdaen/ende hadden de Sonne recht boven 'thooft.

Den 4. dito hebbe wy't oost aen geset metten voorz. noozdt noozdt oosten windt.

Den 5. dito oost ten zuyden aen ghesepit.

Den 6. dito hebben wy't noozdt noozdt west aen geset/daer na noozdt west ten noozdt en tegens den dach oost ten 3. aen na d'ongestadicheyt van den windt.

Den 7. 8. ende 9. dito meest al doorgaens oost waerts aen ghesepit met noozdt oosten winden.

Den 10. dito noozdt west ten noorden en noozt noozd west aen ghesepit met mop weder.

Den 11. 12. ende 13. dito meest al noozdtwaerts aen ghesepit met noozdt noozdt oosten winden.

Den 14. 15. dito n. o. wint/mop weder/n. n. w. cours.

Den 16. dito noch al met dien windt ende cours ghesepit met mop weder/ende hadden dien nacht de hoogde van de Caep S. Augustijn liggende op 8. graden ende 30. min. by zuyden den Equinoctial.

Den

Den 17. dito smorgens werden wy de boord. Caep de S. Augustijn wijs/ligghende west van ons ontrent 5. mijlen / het welck ons verwonderde dat ons de stroom soo na het landt gheset hadde / want onse gissinge was wel 40. mylen daer boven te loopen / Ick hadde meest altydts twee streken boord het waken gherekent met sichte water ende moy weder / dan so het bleek hadde wel vier streken ghewraecht / alsulcken harden stroom ghaet hier op dese tijdt vant Jaer om de zupde / naemlyck de 6. maenden van October tot Maerte toe / ende daerenteghen van Maerte tot October weder om den noordt / wy waren (als boven verhaelt staet) 5. mylen boven de Caep S. Augustijn gesept n. n. westwaerts aen / tot op 12. vadem ende 2. mylen na by Fernbock / soo dat wy de Schepen ghemackelick binnen de Clippen sien mochten / savonts wenden wy't wederom vant Landt af o. n. o. aen ontrent anderhalf quartier / doen weder ghewendt n. ende n. ten westen aen / ende smorgens mochten wy recht pas boven de Caep S. Augustijn / soo dat wy wel 4. mylen inder nacht niet laberen verlorē hadden / wy dreven dweers met den stroom wech.

Den 18. dito hebben wy het weder van de Caep ghewendt oost zupde oost aen / tot savonts dat wy eenen oost zupde oosten windt kregghen doen zijn wy n. noort oost aen ghelooopen.

Den 19. dito hadden wy stilte / soo dat wy't gheset hebben op 27. vadem vuple gronde / doen lach de Caep noordt west van ons ontrent 4. mylen / ende daer (daer wy lagen) loopt de stroom noordt noordt oost ende 3. 3. west. Dese dach hebben wy onse Mast stukken gheslecht / soo dat wy hem wangen moesten.

Den 20. dito hebben wy al doende gheweest om den Mast te woelen / savonts kregen wy eenen oosten wint ende hebben ons Tou in gewonden / maer het Ancker verlorē / voozts de seplen daerby ghemaecht ende zijn noordt noordt oost aen ghesepit.

Den 21. dito noord n. o. aen gesept tot op de Keede van Fernbock / daer wy't smiddaechs gheset hebben op negendehalf vadem Sandtgront / ende onse Schipper is aen Landt ghevaren met de Schupe om versck water ende victualie te copen / want wy hadden 6. weken tijds toe ghebrocht tusschen Fernbock ende Todos los Santos bay.

Den 22. dito al doende geweest met water te halen aen Landt / dien dach hadden wy eenē 3. o. windt met moy weder / ende op de Keede gaet wepwich stroom.

Den 23. dito hadden wy eenen o. windt / moy weder doen is de Schipper savonts weder t'schepe gecomen.

Den 24. dito zijn wy wederom van de Keede van Fernbock ghescheyden met eenen o. 3. o. wint n. oost aen / savonts keerde de windt oost ten 3. ende wy onsen cours noordt oost ten noorden aen.

Die Fernbock aen soecken wil van October tot Maert / die soeck het landt aen op achtehalf grade zepende by het Landt langhs henen tot op een myle oft twee daer van / tot dat hy twee Bergghen heel hoogh op eenen hoeck siet ligghen / op den zupdelicsten leyt de Stadt van Fernbock / ende een myl by zupden de Stadt is het gadt / daerme de Schepen achter de Clippen wel mocht sien liggen / ende om het landt van Fernbock wel te kennen salmen weeten dat het Landt by noorden Fernbock lech ende by zupden hoock doebelt landt is.

Den 25. dito met een oostelijcken wint nooꝝt nooꝝt-
oost aen gheseylt.

Den 26. 27. ende 28. dito al meest n. ten o. ende n. n.
oost aen gheseylt met oostelike winden/ den 28. bevont
ick aent roer vant Schip de hoochde van 1. gradt en
15. minuten.

Den 29. dito moꝝt weder noorden ten o. aen gheseylt
met o. 3. o. wint/ dien nacht zijn wy de Linie Equino-
ctial gepasseert/by zuyden deselve ick nu 22. Maenden
ghewerst was.

Den 30. dito moꝝt weder/windt en cours als boven.

Den 1. Decem̃ber hadden wy 2. stormighe aenstoten
de windt 3. o. ende onse cours noch al n. ten o. aen.

Den 2. ende 3. dito met onghetadige winden meest
al nooꝝtwaerts aen geseilt.

Den 4. 5. 6. 7. ende 8. dito hadden wy noch al varia-
belen wint en moettich weder/ onse cours n. ten w. aen.

Den 9. dito noch al nooꝝden ten westen aen gheseylt.

Den 10. dito noch al dien cours behouden/ na mijn
besteck waren wy doen 150. mylen by westen de Cay
Verde gheseylt.

Den 11. 12. en 13. dito al nooꝝtwaerts aen gheseylt
met verschevden windt en weer/ den 13. snachts had-
den wy donder en regen/soo dat wy dreven sonder seyl.

Den 14. dito hebben wy de seylen weder daer by ge-
maect en zijn n. aen gheseylt met regenachtig weder.

Den 15. dito harden o. 3. o. windt hebbende zijn wy
met 2. schober zeilen aen geseilt nooꝝden ten oosten.

Den 16. 17. 18. 19. ende 20. noch al n. ten o. aen gheseylt
met o. ende o. ten n. winden/ den 18. snachts zijn
wy het Tropicum Cancr̃i ghepasseert/23. grad. ende een
half by nooꝝden de Linie.

Den 21. dite de windt n. o. ten o. zijnde/ hebben wy
het n. ten w. aen gheset/ den snachts wert die windt n.
o. ende onse cours nooꝝt nooꝝt west.

Den 22. 23. ende 24. dito al n. ten w. aen geseilt met
sommige caluten ghezeven/ op de hoochte doen zijn
de van 30. graden 30. min. by nooꝝden de Linie.

Den 25. dito in stilte gedzeven sonder pet te voozderē.

Den 26. dito n. o. aen geseilt met eenen 3. w. windt/
snachts in stilte ghezeven sonder vooztgaenck.

Den 27. dito in stilte gedzeven/ snachts met eenen 3.
w. windt nooꝝt oost aen geseilt.

Den 28. dito noch windt en cours voozt3. vervolcht.

Den 29. dito o. n. o. aengeleilt met n. wint/ snachts
wert hy w. 3. w. ende onse cours n. o. het weder stil.

Den 30. dito o. n. o. aen geseilt met w. 3. w. windt.

Den 31. dito hadden wy donckere locht/maer hebbē
windt en cours behouden/ zijnde op de hoogde van 35.
graden 30. minuten.

Den 1. Januarij Anno 1601. met de Fock en het vooz-
ste Harsteyl noch al o. n. o. aen gheseylt/ hebbende de
hoogde van 36. graden 30. minuten.

Den 2. dito was de windt w. 3. w. ende onse cours o.
met storm ende regen/so dat wy maer met de Schober-
zeilen voeren.

Den 3. ende 4. dito al oostwaerts aen gheseylt met
westen windt.

Den 5. dito wepnich vertiert door stilte.

Den 6. dito noch in stilte gedzeven/ dan snachts eenē
3. w. windt krijghende/ hebben wy t daer mede o. n. o.
aen gheset.

Den 7. dito smiddaechs werden wy een van de Ey-
landen van Cerrera ghewaer/ gheheeten S. Maria lige-
gende

ghende op de hoochde van 37. graden / dien dach ende nacht al oost noozdt oost aen gheseylt met west noozdt westen windt ende bupich weder.

Den 8. dito noch al dien cours houdende werden wy eenen Engelschen Wybupter gewaer / dan hy en doost niet aen ballen.

Den 9. dito waft weder bupich / de windt w. n. west ende onse cours o. n. oost / hebben de hoochste genomen ende bevonden dat wy waren op 38. gradē en 45. min. by noozden de Linie.

Den 10. 11. ende 12. dito met de Schober zeplen bupich weder / en westen windt / al oostwaerts aen gheseylt.

Den 13. dito noch al dien cours behouden / dan tsa vonts hebben wy onse halsen toe geset / loopende zuydtwaerts aen tottē dach toe vresende by het landt te comē.

Den 14. dito vernemende noch gheen landt / zijn wy weder oost aen gelopen / het weer was mottich de wint west / doen hebben wy weder eenē Engelschen wybupter ghesien die na ons toe quam / dan doen hy ons ghesien hadde ginck hy weder doot.

Den 15. dito smozghens werden wy Barel wijs de ontrent 10. mylen oost noozdt oost van ons laghen / wy setten onsen cours 3. 3. oost na Roerent toe / en hebben snachts geset te kascalis op de reede op 10. vadem / ontrent een Gotelincx scheut vant Landt.

Den 16. dito hebben wy des mozghens onse Schuyt ende Boot up gheseit ende zijn het Landt diep van S. Gillis in gheseylt / op een Gotelincx scheut by het Lant henen / dan doen wy by S. Gillis quamen / zijn wy op eenen steen woyp na by het Casteel ghelopen / ende oock so verre vande noozder Sops tusschē beyde doot / hebende diepte tusschen het Casteel ende de Sops van 6.

vadem / ende also zijn wy boozts binnen Roerent geseylt ende gheanchert.

Den 17. tot den 21. toe tot Lisseboen vertoest en na Schepen vernomen die na Hollandt wilden / dan heb gheen konnen verkrijgen / dan wy werden gheseyt dat tot S. Tubes Schepen waren die na Hups wildē wesen / soo ben ick den 21. dito boozts. Inmiddaerhs in een Barch gaen sitten / ende ben over na Koena ghevaren / ende heb aldaer snachts vertoest.

Den 22. dito ben ick tot S. Tubes ghecomen / daer ick strax eenen Schipper ghevonden hebbe Symon Jacobsz. ghenoomt / die wy in zijn Schip nemende be looft heeft mede na Hollandt te nemen.

Den 23. tottē 31. dito tot S. Tubes vertoest tot dat de Schipper claer was.

Den 1. Februarij zijn wy (sterck zijnde 18. Hollandse Schepen) van S. Tubes te seyl ghegaen / en quamen met een vooz ebbe neffens het clepne Casteel / daer het tusschen beyden ontrent een halve Gotelincx scheut wijt was / vant clepne Casteel zijn wy 3. ten westen aen gheseylt na de Banck / op dewelcke wy de diepte hadden van vijftich half vadem waters op haer droogste met hooch water / wy hielden het Slot ende Walmeda over een ende oock het witte Hups / ende hieldent so staende tot dat S. Tubes hoeck eens kabels lenghde buyten Ziesembere was / doen waren wy over de banck ende hadden strax 12. vadem / doen zijn wy tot smozghens toe w. ten noozden in Zee gheseylt met eenen oost zuyd oosten windt ende mottich weder.

Den 2. dito mop weder gehadt met noozdt oost ten oosten windt onsen cours was n. ten westen aen.

Den 3. ende 4. dito hebben wy al noozden aen gheseylt

f 5.

seylt

seylt/ ende hadden moy weder met o. n. oosten windt.

Den 5. ende 6. dito noozdt noozdt oost aen gheset met noozdt westen windt.

Den 7. dito n. ten oosten aen gheseylt ende snachts west noozdt west aen met noorden windt.

Den 8. dito n. west aen gheset met eenen noozt noozt oosten windt.

Den 9. dito noch cours ende windt als boven.

Den 10. dito oost noozdt oost ende noozdt oost ten o. aen gheseylt de windt noozdt noozdt west/ dien nacht ghesadt de hooghe van 46. graden.

Den 11. dito den voozts windt zynde hebben wy t n. oost aen gheset.

Den 12. dito noozdt oost ende noozdt oost ten noozde aen gheseylt met west noozdt westen windt/ ende moy weder/ daer bevonden wy aen Oculis Tauri de hooghe van 48. graden 5. minuten.

Den 13. dito n. o. ten o. ende oost ten noorden aen geseilt met variabelen windt/ hebbende de hooghe van 48. grad ende 20. minuten.

Den 14. dito kregen wy eenen westen wint met mot/ ende zijn noozdt oost ten oost aen geseilt/ suiddaechs hadden wy de hooghe van 48. graden en 25. minuten: zuyd wester Sonne doen woyp wy greut ontrent 90. vadem westerde root ende wit Sandt/ daer swerte syppektens onder liepen met witte schelpen/ voozts onsen cours noozdt oost ende noozdt oost ten oosten aen gheset/ continueert met w/ n/ w. windt ende doncker locht tot dat wy aen Oculis Tauri bevonden 48. grad 30. min.

Den 15. dito wierpen wy smozghens het loot en hadden de diepte van 56. vadem grof sandt met clepne rode steenkens ende eenighe sturkens van witte schillekens

daeronder/ van daer setten wy t noozt oost ten noorden aen tot 3. w. Sonne/ doen woypen wy 49. vadem/ ende Lisaert lach doen 4. mylen van ons n/ n/ w. Van daer hebben wy onsen cours gheset n/ o/ ten o/ ende o/ n/ o/ aen tot sabonts toe/ ende so voozts den nacht geront nuert dat wy smozghens neffens Goutstaert waren.

Den 16. dito gheseylt langs Engelandt oost noozdt oost aen met een west zuyde westen windt ende mottich weder.

Den 17. dito lach de westhoeck van Wicht n. o. van ons ontrent anderhalf myle/ doen hebben wy eenen o. 3. oosten windt gekregen/ so dat wy van Wicht zuyde waerts aen ghewent hebben tot dat wy een Ebbe kregen/ om te beter in de stroom te liggen/ doen hebbe wy het weder na Landt toe gewendt/ ende snachts datter een half quartier upt was/ doen waren wy op een Goutelinc schoot aen Wicht/ doen nu het eerste Quartier upt was hebben wy eenen zuyden windt gekregen ende zijn soo oost ende oost ten zuyden aen gheseylt totten dach toe.

Den 18. dito oost ten noozdt ende oost noozd oost aen gheseylt/ ende sabonts waren wy noozdt west van Beverster ontrent 2. mylen/ van daer zijn wy met eenen vooz bloet/ Vollemaen ende mottich weder oost noozdt oost aen gheseylt tot dat wy aen Calis kilff op een mijl na quamen/ van daer seyliden wy voozts smozghens n. oost ende noozdt oost ten oosten aen.

Den 19. dito smozghens een glas oost loopende zijn wy op een Banck van 8. vadem gheromen/ doen liepen wy weder een Glas noozdt oost aen/ ende kregghen 14. vadem/ doen gisten wy de Bancken gepasseert te zijn/ ende liepen so oost na de Wal toe/ tot op 6. vadem/ en so voozts

ghedaen na Rio de Plara.

voorts de Wielinghe in/ snachts bleven wy te Armup:
den hebbende doncker mostich weder ghehad.

Den 20. dito ben ick int Veerschip ghegaen om nae
Hollandt te varen.

Den 21. dito int voorsz: Schip zijnde/ hadden wy
mistich weder ende zuydwesten windt.

Den 22. dito ben ick door Rotterdam ghereyst en lo-
gerde snachts in den Haghe.

Den 23. dito ben ick door Haerlem ghereyst en quam
deselbē namiddaechs in de verhoopte Stadt van Am-
sterdam/ na dat ick 30. Daenden ende 7. dagen op de-
se verloren ongheluckighe Reysen uyt gheweest hadde/
(hebbende geleyt met het cruyden 6694. mylen) al
daer vonden ick mijn Vrienden Godt loff
ghelonde/ die my welcom heeten.

J A A D.

Ghedrukt tot Amstelredam by Cornelis Claesz. Boeck-vercooper/ wonende
by de Dude-brugge op't Water in 't Schijf-boeck/ Anno 1603.

Oct 21-3-194